

අ. පො. ස. (උසස් පෙළ) පෙරහුරු පරීක්ෂණය - 2025

භෞතික විද්‍යාව I

01

S

I

13 ශ්‍රේණිය

පැය දෙකයි

උපදෙස්:

- * සියලු ම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.
- * උත්තර පත්‍රයේ නියමිත ස්ථානයේ ඔබේ විභාග අංකය ලියන්න.
- * උත්තර පත්‍රයේ දී ඇති උපදෙස් ද සැලකිල්ලෙන් කියවා පිළිපදින්න.
- * 1 සිට 50 තෙක් එක් එක් ප්‍රශ්නයට (1), (2), (3), (4), (5) යන පිළිතුරු වලින් නිවැරදි හෝ ඉතාමත් ගැළපෙන හෝ පිළිතුර තෝරාගෙන, එය උත්තර පත්‍රයේ පසුපස දැක්වෙන උපදෙස් පරිදි කතිරයක් (X) යොදන්න.

ගුරුත්වජ ත්වරණය $g = 10 \text{ N kg}^{-1}$ ලෙස ගන්න.

- 1) පහත සඳහන් කවර භෞතික රාශියෙහි මාන $\text{ML}^2 \text{T}^{-1}$ වේද?
 - (1) රේඩිය ගම්‍යතාව
 - (2) කෝණික ගම්‍යතාව
 - (3) ව්‍යාවර්තය
 - (4) ක්ෂමතාව
 - (5) ශක්තිය
- 2) ප්‍රති ප්‍රෝටෝනයේ ක්වාර්ක් සංයුතිය වන්නේ,
 - (1) uud
 - (2) udd
 - (3) $\bar{u}\bar{u}\bar{d}$
 - (4) $\bar{u}\bar{d}\bar{d}$
 - (5) uus
- 3) ශිෂ්‍යයෙක් මීටර් කෝදුවකින් 60 cm දිගක් මනින ලදී. සනකම 1mm වූ තහඩු කිහිපයක් එකමත එක තබා මුළු සනකම කුඩාම මිනුම 0.01mm වූ මයික්‍රෝමීටර ඉස්කුරුප්පු ආමානයකින් මනින ලදී. අවස්ථා දෙකේදීම ප්‍රතිශත දෝෂය සමාන වීමට ඉස්කුරුප්පු ආමානය මගින් මැනිය යුතු තහඩු සංඛ්‍යාව වන්නේ,
 - (1) 2
 - (2) 4
 - (3) 5
 - (4) 6
 - (5) 12
- 4) දිග 5 m වූ කම්‍යක ස්කන්ධය 2 kg වේ. එම කම්‍ය ආතතියකට ලක්කර තිරියක් ස්පන්දයක් යැවූ විට 6 m s^{-1} බව නිරීක්ෂණය කළේය. කම්‍ය ලක් වී ඇති ආතතිය වන්නේ,
 - (1) 3.6 N
 - (2) 7.2 N
 - (3) 14.4 N
 - (4) 28.8 N
 - (5) 72.0 N
- 5) තරංග සම්බන්ධ පහත ප්‍රකාශ වලින් අසත්‍ය ප්‍රකාශය කුමක් ද?
 - (1) ධ්වනි තරංග ප්‍රචාරණය වීමට ද්‍රව්‍යමය මාධ්‍යයක් අවශ්‍ය වේ.
 - (2) ජල පෘෂ්ඨයක ගමන් ගන්නා ජල තරංග තිරියක් තරංග විශේෂයකි.
 - (3) අන්වායම තරංගයක අනුයාත සම්පීඩන දෙකක් අතර දුර තරංග ආයාමයට සමාන වේ.
 - (4) තිරියක් තරංගයක අනුයාත ශීර්ෂ ස්ථාන දෙකක් අතර දුර තරංග ආයාමයට සමාන වේ.
 - (5) අන්වායම තරංග මෙන්ම තිරියක් තරංගය ද ධ්‍රැවණයට භාජනය කළ හැක.
- 6) නිදහස් අවකාශයේ සිට ආලෝක කිරණයක් වර්තනාංකය 1.5ක් වූ වීදුරු තුලට ඇතුළු වීමේ දී ප්‍රවේගය අඩුවන ප්‍රතිශතය වන්නේ,
 - (1) 17.7%
 - (2) 20%
 - (3) 25%
 - (4) 33.3%
 - (5) 50%

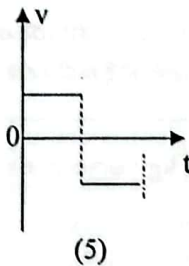
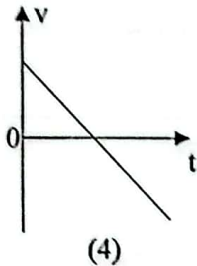
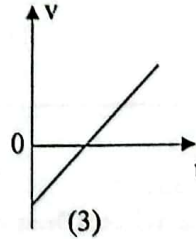
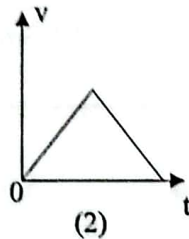
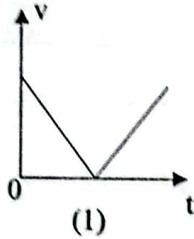
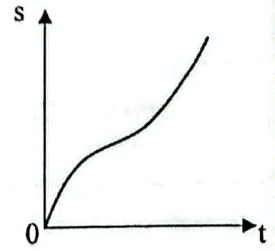

- 7) දිග කම්බියක දෙකෙළවර විද්‍යුත් ප්‍රතිරෝධය R වේ. කම්බිය රූපයේ දැක්වෙන අයුරු නැවුම් විට A හා B දෙකෙළවර ප්‍රතිරෝධය වන්නේ,

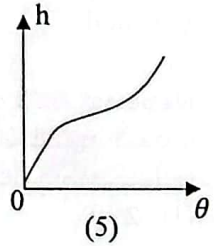
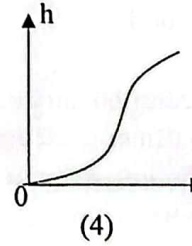
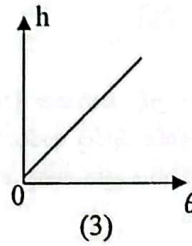
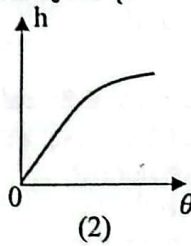
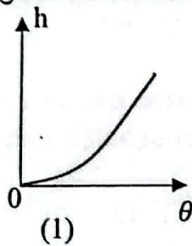
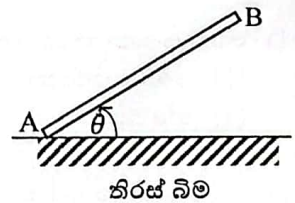

- (1) $\frac{R}{4}$ (2) $\frac{R}{2}$ (3) R (4) $2R$ (5) $4R$

- 8) වස්තුවක චලිතයේ විස්ථාපන (s) - කාල (t) ප්‍රස්ථාරය රූපයේ දැක්වේ. මෙම චලිතයට අදාළ ප්‍රවේග (v) - කාල (t) ප්‍රස්ථාරය වීමට වඩාත් ඉඩ ඇත්තේ පහත කුමන ප්‍රස්ථාරය ද?

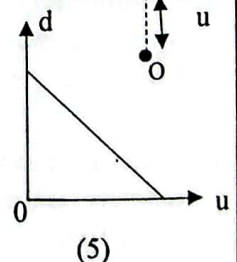
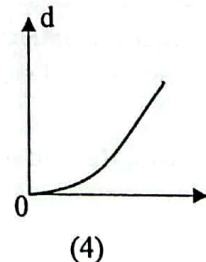
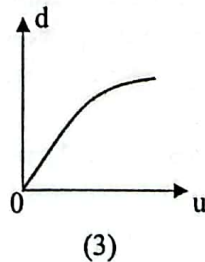
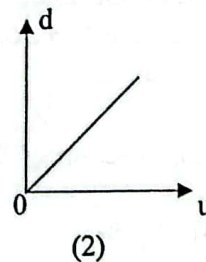
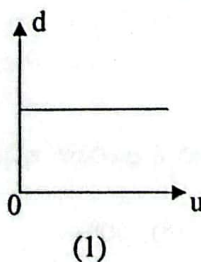
- 9) රූපයේ දැක්වෙන පරිදි A කෙළවර බිම ස්පර්ශව ඇති දණ්ඩක තිරස්ව ආනතිය θ වෙනස් කරන විට දණ්ඩේ භරවැටි කේන්ද්‍රයට බිම සිට උස h , θ සමඟ විචලනය දක්වන ප්‍රස්ථාරය වන්නේ පහත කුමක් ද?

- 10) යං මාපාංකය $2 \times 10^{10} \text{ N m}^{-2}$ වූ ද්‍රව්‍යයකින් සැදි ලෝහ දණ්ඩක් 0.06% ක වික්‍රියාවකට භාජනය වන විට දණ්ඩේ ඒකීය පරිමාවක ගබඩා වන වික්‍රියා ශක්තිය වන්නේ කුමක්ද?

- (1) $3.6 \times 10^2 \text{ J m}^{-3}$ (2) $1.8 \times 10^3 \text{ J m}^{-3}$ (3) $3.6 \times 10^3 \text{ J m}^{-3}$
(4) $6 \times 10^4 \text{ J m}^{-3}$ (5) $1.2 \times 10^7 \text{ J m}^{-3}$

- 11) විද්‍යුතු කුට්ටිය u දුරක් පහළින් O ලක්ෂ්‍යය වස්තුවක් ඇත. O ට ඉහළින් බලන විට පෙනෙන ප්‍රතිබිම්භය I වේ. OI දුර d , u දුර සමඟ විචලනය වීම දක්වන ප්‍රස්ථාරය කුමක් ද?

12) දිග l වූ දෙකෙළවර විවෘත නලයක් TK උෂ්ණත්වයේ ඇති වාතය පවතින විට එහි මූලික තාන සංඛ්‍යාතය f විය. වාතයේ උෂ්ණත්වය $4TK$ වූ විට එම මූලික තාන සංඛ්‍යාතයම ලබා දෙන නලයේ දිග වන්නේ,

- (1) $\frac{l}{4}$ (2) $\frac{l}{2}$ (3) l (4) $2l$ (5) $4l$

13) කැලරිමීටරයක් තුළ ඇති ජල ස්කන්ධයක් 90 W ක්ෂමතාවක් ඇති ගිල්ලුම් තාපකයක් යොදා ජලය රත්කරන විට 35°C අනවරත උෂ්ණත්වයකට එළඹේ. 90 W ක්ෂමතාවයක් ඇති ගිල්ලුම් තාපක දෙකක් යොදා එම ජල ස්කන්ධයම රත් කරන විට 45°C ක අනවරත උෂ්ණත්වයකට ජලය එළඹේ. කාමර උෂ්ණත්වය වන්නේ,

- (1) 10°C (2) 15°C (3) 20°C (4) 25°C (5) 30°C

14) ප්‍රදානයක් දෙකක් ඇති තාර්කික ද්වාර සම්බන්ධව කර ඇති පහත ප්‍රකාශ බලන්න.

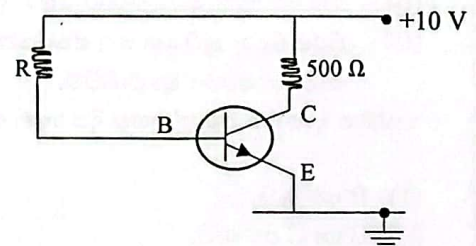
- (A) - AND සහ OR ද්වාර දෙකෙහිම ප්‍රදාන දෙක 1 වන විට ප්‍රතිදානය 1 වේ.
(B) - NAND සහ NOR ද්වාර දෙකෙහිම ප්‍රදාන දෙක 1 වන විට ප්‍රතිදානය ශුන්‍ය වේ.
(C) - XOR ද්වාරයක ප්‍රදානයන් දෙකම 1 වන විට ප්‍රතිපාදනය ශුන්‍ය වේ.

මේවායින්

- (1) A සහ B පමණක් සත්‍ය වේ. (2) A සහ C පමණක් සත්‍ය වේ.
(3) B සහ C පමණක් සත්‍ය වේ. (4) A, B සහ C සියල්ල සත්‍ය වේ.
(5) A, B සහ C සියල්ල අසත්‍ය වේ.

15) මෙහි දක්වා ඇති ට්‍රාන්සිස්ටර පරිපථයේ $V_{CE} = 5\text{ V}$ වන සේ R ප්‍රතිරෝධය යොදා ඇත. ධාරා ලාභය 200 කි. $V_{BE} = 0.7\text{ V}$ නම් R හි අගය වන්නේ,

- (1) $186\ \Omega$ (2) $200\ \Omega$ (3) $186\text{ k}\Omega$
(4) $200\text{ k}\Omega$ (5) $372\text{ k}\Omega$

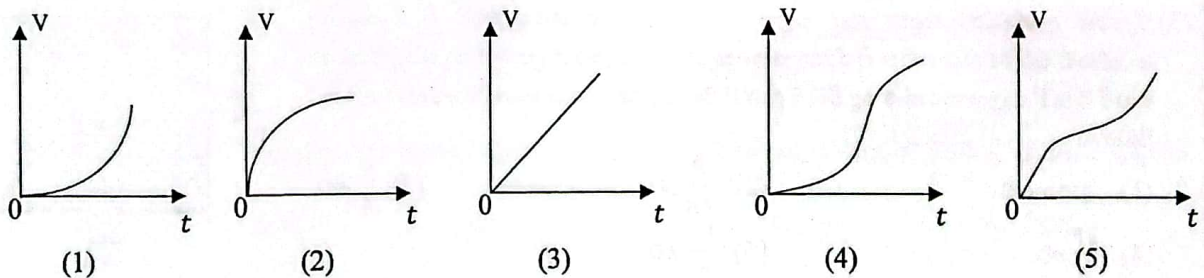
16) X කිරණ,

- (A) - විද්‍යුත් හා චුම්භක ක්ෂේත්‍ර මගින් අපගමනයට ලක් කළ හැක.
(B) - වාතය තුළින් ගමන් කිරීමේ දී වායු අංශු අයණීකරණය කරයි.
(C) - ස්පටික දැලිසක් මගින් විවර්තනය වේ.

මේවායින්

- (1) B පමණයි. (2) A හා B පමණයි. (3) A හා C පමණයි.
(4) B හා C පමණයි. (5) A, B හා C සියල්ලම.

17) පෘථිවි ගුරුත්වාකර්ෂණ ක්ෂේත්‍රයට උල්කාපාතයක් කාලය $t = 0$ දී නොගිණිය හැකි වේගයකින් ඇතුල් වේ. වායුගෝලයේ සහ අයනගෝලයෙන් ඇතිවන බලපෑම නොසලකා හැරියහොත් කාලය t සමඟ උල්කාපාතයේ ප්‍රවේගය V වෙනස්වීම දක්වන ප්‍රස්ථාරය වන්නේ කුමක් ද?

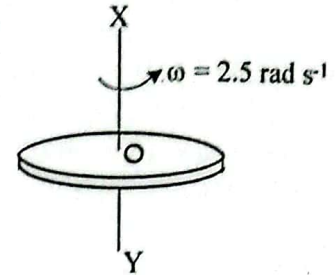

18) ක්‍රීඩකයෙකුට බිම සිට E වාලක ශක්තියක් දී බෝලයක් 100 m උපරිම තිරස් දුරකට විසිකළ හැක. එම වාලක ශක්තියම යොදා බෝලය විසිකළ හැකි උපරිම සිරස් උස වන්නේ,

- (1) 10 m (2) 20 m (3) 25 m (4) 50 m (5) 100 m

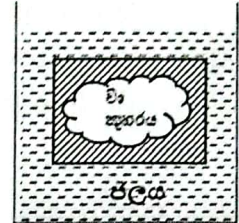
19) තිරස් තැටියක් එහි O කේන්ද්‍රය හරහා යන සුමට සිරස් XY අක්ෂය වටා ව්‍යාප්තයකින් තොරව 2.5 rad s^{-1} නියත කෝණික ප්‍රවේගයකින් භ්‍රමණය වේ. XY අක්ෂය වටා තැටියේ අවස්ථිති ඝූර්ණය 0.2 kg m^2 වේ. O සිට 0.1 m දුරකින් ස්කන්ධය 5 kg වස්තුවක් තැබූ විට පද්ධතියේ වාලක ශක්ති අඩුවීම වන්නේ,

- (1) ශුන්‍යයයි. (2) 0.125 J (3) 0.200 J
(4) 0.250 J (5) 0.400 J

20) රූපයේ දැක්වෙන පරිදි සාපේක්ෂ සන්නත්වය 5 ක් වූ ලෝහයකින් සැදි සනාකාර වස්තුවක වා කුහරයක් ඇත. එම සනාකය ජලය තුළ මුළුමනින්ම ගිලී පාවේ. වා කුහරයේ පරිමාව, ලෝහයේ පරිමාව මෙන්,

- (1) 0.5 ගුණයකි. (2) දෙගුණයකි. (3) තෙගුණයකි.
(4) සිව්ගුණයකි. (5) පස්ගුණයකි.

21) පහත සංසිද්ධීන් සළකන්න.

- (A) - ගෝලාකාර සබන් බුබුලක පෘෂ්ඨ දෙකක් පැවතීම.
(B) - වාතයේ ඇති ගෝලාකාර සබන් බුබුලක් තුළ පීඩනය වායුගෝලීය පීඩනයට වඩා වැඩිවීම.
(C) - තිරස් වීදුරු කුටියක ජල ස්තරයක් ඇති විට ඒ මත තැබූ ලෝහ තැටියක් එසවීමේ දී අවශ්‍ය බලය, ලෝහ තැටියේ බරට වඩා වැඩිවීම.

පෘෂ්ඨික ආතතිය මඟින් පහදා දිය හැකි සංසිද්ධිය/ සංසිද්ධීන් වන්නේ,

- (1) B පමණයි. (2) A හා B පමණයි. (3) A හා C පමණයි.
(4) B හා C පමණයි. (5) A, B හා C සියල්ලම.

22) චක්‍ර පෘෂ්ඨය ඇවුරු හරස්කඩ ඒකාකාර සුසන්නායක ද්‍රව්‍යයකින් සැදි A කෙළවර θ_1 °C අනවරත උෂ්ණත්වයේ දී B කෙළවර θ_2 °C අනවරත උෂ්ණත්වයේ දී පවතින විට A කෙළවර සිට B කෙළවර දක්වා තාපය සන්නයනය වේ. දණ්ඩේ මධ්‍ය ලක්ෂ්‍යයෙහි උෂ්ණත්වය කෙරෙහි

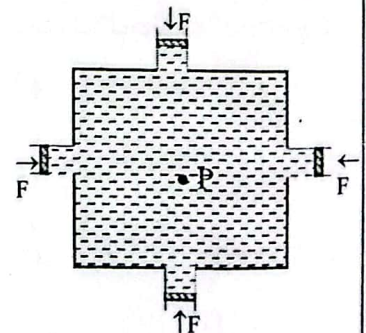
- (A) - දණ්ඩ සෑදි ද්‍රව්‍යයේ තාප සන්නායකතාව බලපායි.
(B) - දණ්ඩේ හරස්කඩ වර්ගඵලය බලපායි.
(C) - දණ්ඩේ දිග බලපායි.

මේවායින් වන්නේ,

- (1) A හා B පමණක් සත්‍ය වේ. (2) A හා C පමණක් සත්‍ය වේ.
(3) B හා C පමණක් සත්‍ය වේ. (4) A, B හා C සියල්ලම සත්‍ය වේ.
(5) A, B හා C සියල්ලම අසත්‍ය වේ.

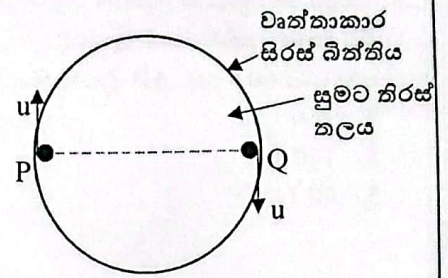
23) රූපයේ දැක්වෙන බදුන තුළ ජලය රඳවා ඇත්තේ සමතුලිතව ඇති සමාන හරස්කඩ වර්ගඵලය සහිත පිස්ටන් හතරක් මඟිනි. රූපයේ දැක්වෙන පරිදි පිස්ටන් හතර මත F බල හතරක් යෙදූ විට බදුනේ P මධ්‍ය ලක්ෂ්‍යයේ ගොඩනැගෙන අමතර පීඩනය

- (1) ශුන්‍ය වේ. (2) $\frac{F}{4A}$ වේ. (3) $\frac{F}{A}$ වේ.
(4) $\frac{2F}{A}$ වේ. (5) $\frac{4F}{A}$ වේ.

පස්වන පිටුව බලන්න

24. සමාන ස්කන්ධ ඇති P හා Q කුඩා වස්තු දෙක සුමට සිරස් වෘත්තාකාර බිත්තියක් ස්පර්ශ කරමින් සුමට තිරස් තලයක වෘත්ත වලිනයේ යෙදේ. වස්තු දෙකේ වේග (u) සැම විටම නියත වන අතර ඒවායේ දිශා සැමවිටම ප්‍රතිවිරුද්ධ වන සේ වස්තු දෙක වලින වේ.

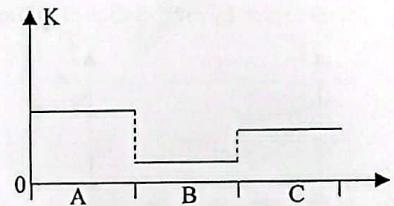
පහත ප්‍රකාශ බලන්න.

- (A) - බිත්තිය මගින් P හා Q මත ඇතිකරන ප්‍රතික්‍රියා දෙක සමාන වේ.
 (B) - සැම විටම Pට සාපේක්ෂව Q ගේ ප්‍රවේගයේ විශාලත්වය එකම වන අතර දිශාව මොහොතින් මොහොත වෙනස් වේ .
 (C) - බිත්තිය මගින් P හා Q මත ඇතිකරන ප්‍රතික්‍රියා මගින් කරන කාර්යය සැමවිටම ශුන්‍ය වේ.

මේවායින් සත්‍ය වන්නේ,

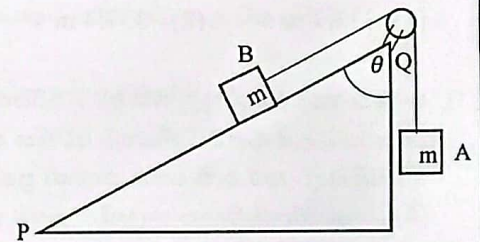
- (1) A පමණයි. (2) A හා B පමණයි. (3) A හා C පමණයි.
 (4) B හා C පමණයි. (5) A, B හා C සියල්ලම.

25. තිරස්ව තබා ඇති අසමාන හරස්කඩ වර්ගඵල ඇති නලයක් තුළින් ජලය අනවරත, අනාකූලව ගලයි. ජලයේ දුස්ස්‍රාවීතාව නොගිණිය හැක. නලයේ A, B සහ C කොටස් වලදී ජලයේ ඒකක පරිමාවක වාලක ශක්තිය K වෙනස්වීම ප්‍රස්ථාරයේ පෙන්වා දී ඇත. A, B හා C, කොටස්වල වර්ගඵලය පිළිවෙළින් a_A , a_B හා a_C ද ජලයේ පීඩනය පිළිවෙළින් P_A , P_B හා P_C නම් ද පහත කුමක් නිවැරදි ද?

1. $a_B > a_C > a_A$ සහ $P_B > P_C > P_A$ 2. $a_B > a_C > a_A$ සහ $P_B < P_C < P_A$
 3. $a_B < a_C < a_A$ සහ $P_B > P_C > P_A$ 4. $a_B < a_C < a_A$ සහ $P_B < P_C < P_A$
 5. $a_B < a_A < a_C$ සහ $P_A > P_B > P_C$

26. තිරසර ආනත සුමට PQ තලය මත ඇති B වස්තුවට ඇඳු සැහැල්ලු, අවිනාශ තත්ත්වයක් අවල සුමට කප්පියක් මගින් යවා තත්ත්ව අනෙක් කෙළවරට A වස්තුව අමුණා ඇත. (රූපය බලන්න). A හා B ස්කන්ධ සමාන වේ. පද්ධතිය සිරුවෙන් මුදා හරිනු ලැබේ. පහත ප්‍රකාශ බලන්න.

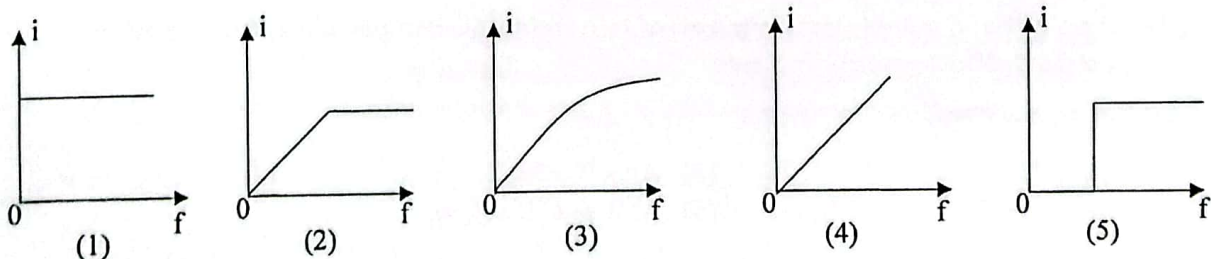

- (A) - B වස්තුව PQ තලය දිගේ ඉහළට චලිතය වේ.
 (B) - B වස්තුව කිසිවිටෙකත් නියත ප්‍රවේගයෙන් චලිත නොවේ.
 (C) - තත්ත්ව වල ආතති මගින් කප්පිය මත ඇති කරන තෙරපුම් බලය, සිරසට $\frac{\theta}{2}$ කෝණයෙන් අනාත වේ.

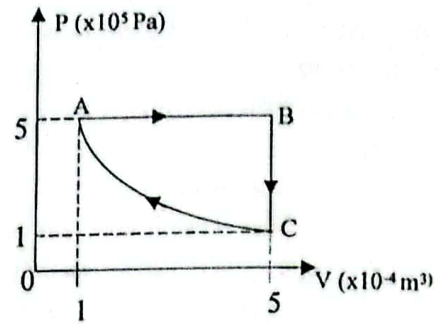
මේවායින් සත්‍ය වන්නේ,

- (1) A පමණයි. (2) A හා B පමණයි. (3) A හා C පමණයි.
 (4) B හා C පමණයි. (5) A, B හා C සියල්ලම.

27. ප්‍රකාශ කෝෂයක කැතෝඩය මතට නියත තාවද්‍රාවයක් ඇති විද්‍යුත් චුම්භක තරංග පතනය කරනු ලැබේ. තරංගවල සංඛ්‍යාතය f විචලනය කරන විට ප්‍රකාශ ධාරාව i වෙනස්වීම දක්වන ප්‍රස්ථාරය යන්නේ,

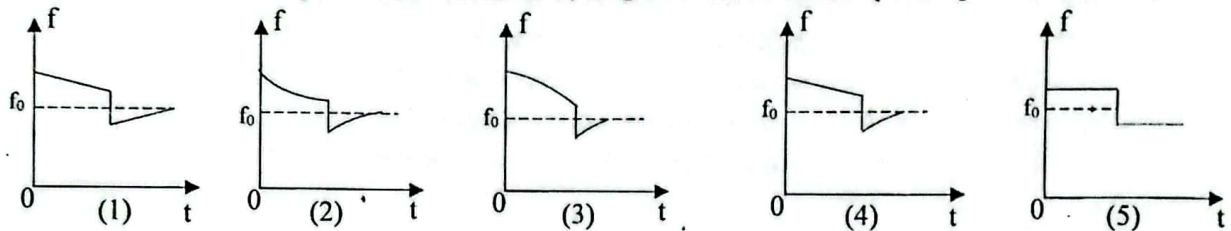
28. පරිපූර්ණ වායුවක ABCA චක්‍රීය ක්‍රියාවලියේ දී පීඩනය P සහ පරිමාව V විචලනය ප්‍රස්ථාරයේ දැක්වේ. BC ක්‍රියාවලියේ දී මුද්‍රා හරින ලද කාප්‍රමාණය 60 J වේ. AB ක්‍රියාවලියේදී වායුවට ලබා දුන් කාපය වන්නේ,
1. 260 J
 2. 200 J
 3. 140 J
 4. 120 J
 5. 60 J

29.

T දුම්‍රියක්, S දුම්‍රිය නැවතුම්පොලක නතර කිරීමට පැමිණෙන්නේ ඒහි එන්ජිමේ නලාව හඩවමිනි. කාලය $t=0$ දී ඒකාකාරව මන්දනය කරන අතර එන්ජිම වේදිකාවේ සිටින A මිනියා පසු කර ගොස් නතර කරයි. නලා හඬේ සංඛ්‍යාතය f_0 නම්, මිනියාට ශ්‍රවණය වන සංඛ්‍යාතය f , කාලය t සමඟ වෙනස්වීම දක්වන ප්‍රස්ථාරය වන්නේ,

30. තරංග ආයාමය 100 cm සහ 101 cm වූ තරංග දෙකක් වාතයේදී එකවර නාද කළ විට ඇසෙන නුගුසුම් සංඛ්‍යාතය 3.4 Hz විය. වාතයේ ධ්වනි ප්‍රවේගය වන්නේ,

(1) 333.4 m s⁻¹ (2) 337.4 m s⁻¹ (3) 341.3 m s⁻¹ (4) 343.4 m s⁻¹ (5) 347.3 m s⁻¹

31. සංචාත කාමරයක් තුළ සහ අවට පරිසරයේ සාපේක්ෂ ආර්ද්‍රතාව පිළිවෙළින් 80% සහ 70% වේ. කාමරය තුළ සහ පරිසරයේ උෂ්ණත්වය නියතව පවතින අතර ඒම අගය 30°C විය. කාමරයේ ජනේලයක් විවෘත කළ පසු සිදුවිය හැකි දේ පිළිබඳව කර ඇති පහත සඳහන් ප්‍රකාශ බලන්න.

- (A) - ජනේලය විවෘත කළායින් පසුව කාමරය තුළින් ජල වාෂ්ප පිටත පරිසරයට ගමන් කරයි.
 (B) - ටික වෙලාවකට පසුව කාමරය තුළ සහ අවට පරිසරයේ පෙදු සාපේක්ෂ ආර්ද්‍රතාව 75%ක් වේ.
 (C) - ටික වෙලාවකට පසුව කාමරය තුළ නිරපේක්ෂ ආර්ද්‍රතාව තිබූ අගයට වඩා අඩු අගයකට පත්වේ.

මේවායින් සත්‍ය වන්නේ,

- (1) A පමණයි. (2) B පමණයි. (3) C පමණයි.
 (4) A හා C පමණයි. (5) A, B හා C සියල්ලම.

32. සංචාත බඳුනක ඇති වායු මවුල ගණනින් 20%ක් ඔක්සිජන් වායුව වන අතර 80%ක් නයිට්‍රජන් වායුව වේ. පහත ප්‍රකාශ බලන්න.

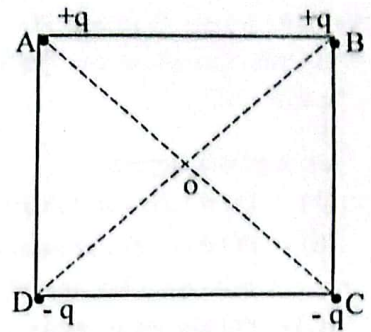
- (A) - බඳුනේ මුළු පීඩනයෙන් 20%ක් ඇති කරනුයේ ඔක්සිජන් වායුවයි.
 (B) - වායු දෙකේම අණුවක වාලක ශක්තිය සමාන වේ.
 (C) - නියත පරිමාවක් යටතේ බඳුන රත්කළහොත් ලබා ගන්නා මුළු කාප්‍රමාණයම, වායු වල අභ්‍යන්තර ශක්තිය වැඩිවීමට උපයෝගී කර ගනියි.

මේවායින් සත්‍ය වන්නේ,

- (1) A පමණයි. (2) A හා B පමණයි. (3) A හා C පමණයි.
 (4) B හා C පමණයි. (5) A, B හා C සියල්ලම.

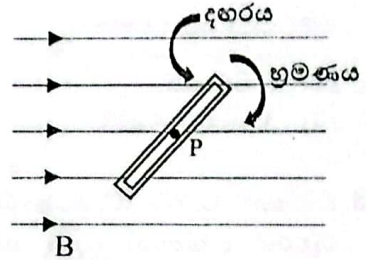
33. ABCD සමචතුරස්‍රයේ ශීර්ෂ වල රූපයේ දැක්වෙන පරිදි $+q, +q, -q, -q$ ලක්ෂ්‍ය ආරෝපණ තබා ඇත. A හි ඇති $+q$ ආරෝපණය පමණක් නිසා සමචතුරස්‍රයේ O කේන්ද්‍රයේ ඇතිවන විද්‍යුත් ක්ෂේත්‍ර තෘප්තියෙහි විශාලත්වය E වේ. ආරෝපණ හතරම නිසා O හි ඇතිවන විද්‍යුත් ක්ෂේත්‍ර තෘප්තියෙහි විශාලත්වය සහ දිශාව වන්නේ,

- (1) $E \downarrow$ (2) $\sqrt{2} E \downarrow$
 (3) $\sqrt{2} E \uparrow$ (4) $2\sqrt{2} E \uparrow$
 (5) $2\sqrt{2} E \downarrow$

34. ප්‍රාච සන්නත්වය B වූ ඒකාකර තිරස් චුම්භක ක්ෂේත්‍රයකට ලම්භකව P හරහා යන තිරස් අක්ෂයක් වටා භ්‍රමණය වන දඟරයක් රූපයේ පෙන්වා ඇත. දඟරයේ පොටවල් ගණන 100 ද, හරස්කඩ වර්ගඵලය 20 cm^2 ද, දඟරයේ භ්‍රමණ ශීඝ්‍රතාව විනාඩියට වට 70 ද, $B = 1 \text{ T}$ නම් දඟරයේ ප්‍රේරණය වන උපරිම විද්‍යුත් ගාමක බලය වන්නේ කුමක් ද?

- (1) 0.23 V (2) 1.47 V
 (3) 14.00 V (4) 36.67 V
 (5) 88.00 V

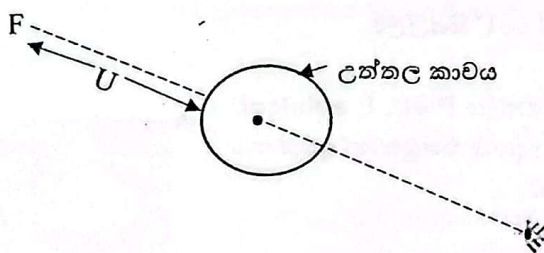
35. P හා Q කෝෂ දෙකක විද්‍යුත් ගාමක බල E බැගින් වේ. P කෝෂයේ අභ්‍යන්තර ප්‍රතිරෝධය r වන අතර Q හි එම අගය ශුන්‍ය වේ. පහත ප්‍රකාශ බලන්න.

- (A) - කෝෂ දෙක වෙන වෙනම අධි ප්‍රතිරෝධී වෝල්ටීයමීටරයකට සම්බන්ධ කළ විට වෝල්ටීයමීටර කියවීම් දෙක ආසන්න වශයෙන් සමාන වේ.
 (B) - කෝෂ දෙක වෙන වෙනම අභ්‍යන්තර ප්‍රතිරෝධය R වන ඇමීටරයකට සම්බන්ධ කළ විට ඇමීටර කියවීම් දෙක සමාන වේ.
 (C) - කෝෂ දෙකක් ධන අග්‍ර දෙක එකටත්, ඍණ අග්‍ර දෙක එකටත් සිටින සේ සම්බන්ධ කළ විට පරිපථයේ ධාරාව E/r වේ.

මේවායින්,

1. A පමණක් සත්‍ය වේ. 2. B පමණක් සත්‍ය වේ. 3. A හා B පමණක් සත්‍ය වේ.
 4. A හා C පමණක් සත්‍ය වේ. 5. A, B හා C සියල්ල අසත්‍ය වේ.

36.

නාභීය දුර f වන උත්තල කාචයක ප්‍රධාන අක්ෂයට ලම්භකව කඩදාසියක ඇන්ද F අතුරක් තබා ඇත. කඩදාසිය ප්‍රධාන අක්ෂයට ලම්භකව තබා ළමයකු කාචයට ඇතින් ඇස තබා බලනු ලැබේ. වස්තු දුර U හි අගය 0.5 f සිට 1.5 f දක්වා වෙනස් කරන විට කාචය තුළින් පෙනෙන F අතුරේ ප්‍රතිබිම්භය වෙනස් වන ආකාරය පෙන්වන වරණය කුමක් ද?

1. FF.....EE..... 2. FF.....EE..... 3. FF.....FF.....
 4. FF.....FF..... 5. EE.....FF.....

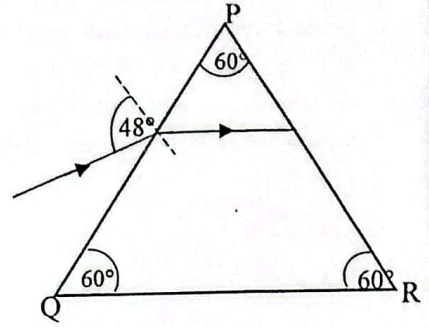
37. PQR සමපාද ත්‍රිස්මයක PQ පාෂ්ඨය මතට 48° ක පහත කෝණයකින් පහතය වන කිරණයක ත්‍රිස්මය තුළ කිරණය QR පාෂ්ඨයට සමාන්තරව ගමන් ගනියි.

පහත ප්‍රකාශ බලන්න.

- (A) - ත්‍රිස්ම ද්‍රාව්‍යයේ වර්තනාංකය $2\sin 48^\circ$ වේ.
 (B) - PQ මත පතිත කිරණයක් PR පාෂ්ඨයෙන් නිර්ගමනය වීමේ දී අවම අපගමන කෝණය 35° ක් වේ.
 (C) - PQ මත පහත කෝණය 50° ක් කළ විට ඇතිවන අපගමනය ලබා දෙන තවත් පහත කෝණයක් පවතී.

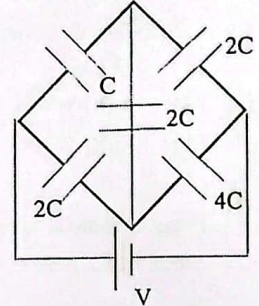
මේවායින් සත්‍ය වන්නේ,

- (1) C පමණයි. (2) A හා B පමණයි. (3) B හා C පමණයි.
 (4) A හා C පමණයි. (5) A, B හා C සියල්ලම.

38. ධාරණාව C, 2C, 2C, 2C හා 4C වූ ධාරිත්‍රක පහක් විද්‍යුත් ගාමක බලය V වූ කෝෂයක රූපයේ දැක්වෙන අයුරු සම්බන්ධ කර ඇත. ධාරිත්‍රක සියල්ලෙහිම ගබඩා වන මුළු ආරෝපණය වන්නේ,

- (1) CV (2) 2 CV
 (3) 3 CV (4) 4 CV
 (5) 6 CV

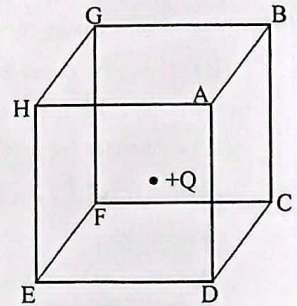
39. පැත්තක දිග a වන කල්පිත ABCDEFGH සහකයේ කේන්ද්‍රයේ +Q ලක්ෂ්‍ය ආරෝපණයක් තබා ඇත.

පහත සඳහන් ප්‍රකාශ බලන්න.

- (A) - ABCD පෘෂ්ඨය හරහා පිටතට ගලන විද්‍යුත් ස්‍රාවය $\frac{Q}{6\epsilon_0}$ ට සමාන වේ.
 (B) - ABCD පෘෂ්ඨයේ සෑම ලක්ෂ්‍යකම විද්‍යුත් ක්ෂේත්‍ර තාවදාය සමානය.
 (C) - +Q ආරෝපණය ABCD පෘෂ්ඨය අසලට ගෙන ආ විට එම පෘෂ්ඨය හරහා ගලන විද්‍යුත් ස්‍රාවය වැඩිවේ.

මේවායින් සත්‍ය වන්නේ,

- (1) A පමණයි. (2) C පමණයි. (3) A හා B පමණයි.
 (4) A හා C පමණයි. (5) A, B හා C සියල්ලම.

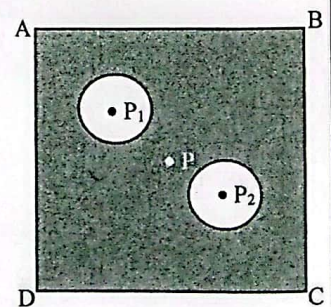
40. සමචතුරස්‍රාකාර ඒකාකාර ABCD ලෝහ තහඩුවේ කේන්ද්‍රය P වේ. P කේන්ද්‍රයට ආසන්නව සමාන අරයයන් ඇති වෘත්තාකාර කොටස් දෙකක් තහඩුවෙන් ඉවත් කර ඇත. එම වෘත්තාකාර කොටස්වල කේන්ද්‍ර P_1 සහ P_2 වේ.

තහඩුව ඉහළ උෂ්ණත්වයකට රත්කරන විට

- (A) - P_1 සහ P_2 අතර දුර වැඩිවේ.
 (B) - යම් අවස්ථාවකදී සිදුරු දෙක ස්පර්ශ වේ.
 (C) - ලෝහ කොටසේ වැඩිවන වර්ගඵලය, උෂ්ණත්ව වැඩිවීමට අනුලෝමව සමානුපාතික වේ.

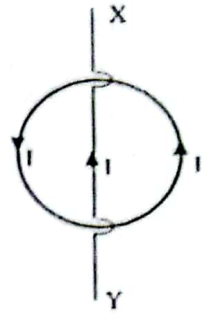
මේවායින් සත්‍ය වන්නේ,

- (1) A පමණයි. (2) A හා B පමණයි. (3) A හා C පමණයි.
 (4) B හා C පමණයි. (5) A, B හා C සියල්ලම.

41. I ධාරාවක් රූගෙන යන වෘත්තාකාර කම්බි සුදුවත් කඩදාසි කලයේ ඇත. එහි විෂ්කම්භයක් දිගේ සුදුවට මඳක් ඉහළින් XY සෘජු කම්බිය තබා එය තුළින් I ධාරාවක් යැවූ විට XY මත බලය,

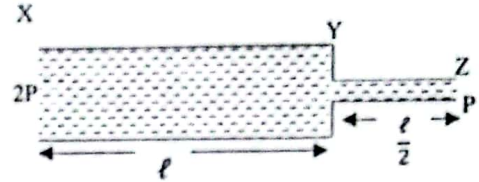
- (1) කඩදාසි කලයට ලම්භකව කලය තුළට ක්‍රියා කරයි.
- (2) කඩදාසි කලයට ලම්භකව කලයෙන් පිටතට ක්‍රියා කරයි.
- (3) වම් අත පැත්තට ක්‍රියා කරයි.
- (4) දකුණු අත පැත්තට ක්‍රියා කරයි.
- (5) ශුන්‍ය වේ.

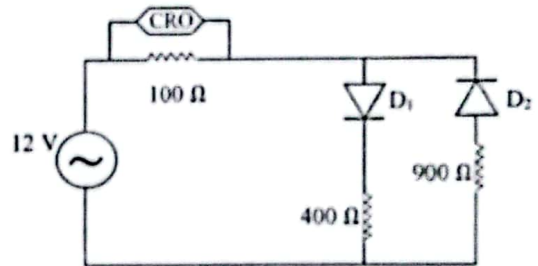
42. XY සහ YZ සංයුක්ත තලය තුළින් දුස්ස්‍රාවී ද්‍රවයක් අනාකූල අනාවරණය ගලා යයි. X සහ Z දෙකෙළවර පිඩන පිළිවෙළින් $2P$ සහ P වේ.

XY සහ YZ තල දිග පිළිවෙළින් ℓ සහ $\frac{\ell}{2}$ වේ. අරයයන් පිළිවෙළින් $2r$ සහ r වේ. Y සන්ධියේ පිඩනය වන්නේ,

- (1) $\frac{5P}{3}$
- (2) $\frac{9P}{5}$
- (3) $\frac{17P}{9}$
- (4) $\frac{32P}{17}$
- (5) $\frac{33P}{17}$

43. රූපයේ දැක්වෙන පරිදි පරිපථයට වෝල්ටීයතාව 12 V වන සයිනාකාර ප්‍රත්‍යාවර්ථ වෝල්ටීයතා ප්‍රභයවත් සම්බන්ධ කර ඇත. CRO යනු කැතෝඩ කිරණ දෝලනේක්ෂයකි. D_1 සහ D_2 යනු පරිපූර්ණ දියෝඩ දෙකකි. CRO තිරය මත දිස්වන තරංග ආකාරය වන්නේ පහත කුමක් ද?

- (1)
- (2)
- (3)
- (4)
- (5)

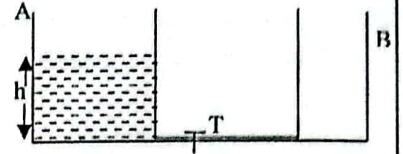
44. පරිපූර්ණ අවකර පරිණාමකයක ද්විතීයික දහරයට 120 W ක්ෂමතාවයක් ඇති බල්බයක් සම්බන්ධ කර ඇත. බල්බයේ ප්‍රතිරෝධය $4.8\ \Omega$ වේ. ප්‍රාථමික දහරයේ සැපයුම් වෝල්ටීයතාව 240 V වේ. බල්බය ප්‍රමුඛ තත්ත්වයෙන් දැල්වේ නම් ප්‍රාථමික සහ ද්විතීයික දහරවල විද්‍යුත් ධාරා ලබා දෙන වරණය කුමක් ද?

- (1) 0.5 A සහ 5 A
- (2) 0.6 A සහ 4.8 A
- (3) 5 A සහ 0.5 A
- (4) 4.8 A සහ 0.6 A
- (5) 5 A සහ 2.5 A

45. පර්යේෂණ කටයුත්තක් සඳහා යොදා ගන්නා ලේසර් කිරණ යන්ත්‍රයක ප්‍රතිපාදන ක්ෂමතාව 6 mW වේ. මෙම ලේසර් කිරණ කදම්භය තරංග ආයාමය 660 nm වූ විද්‍යුත් චුම්භක ස්පන්ද වලින් සමන්විත වන අතර එක් ස්පන්දයක කාලය 25 ms වේ. ප්ලාන්ක් නියතය $h = 6.6 \times 10^{-34}\text{ J s}$ සහ නිදහස් අවකාශයේ ආලෝක වේගය $3 \times 10^8\text{ m s}^{-1}$ නම් ස්පන්දයක ඇති ශක්තියේ සංඛ්‍යාව වන්නේ,

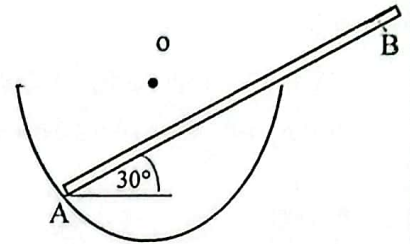
- (1) 5×10^{14}
- (2) 6×10^{14}
- (3) 5×10^{15}
- (4) 6×10^{15}
- (5) 1.5×10^{16}

46. රූපයේ දැක්වෙන A බඳුනේ තිරස් හරස්කඩ වර්ගඵලය, B බඳුනෙහි වර්ගඵලය මෙන් දෙගුණයකි. B හි හරස්කඩ වර්ගඵලය a වේ. බඳුන් දෙක පතුල් නොගිණිය හැකි පරිමාවක් සහිත පටු නලයකින් සම්බන්ධ කර T කරාමය වසා A බඳුනේ h උසකට ජලය පුරවා ඇත. ජලයේ සනත්වය ρ නම් T කරාමය විවෘත කළ පසු A හා B හි ජල මට්ටම් සමතුලිත පිහිටීමකට පැමිණි පසු ජලයේ විභව ශක්තිය

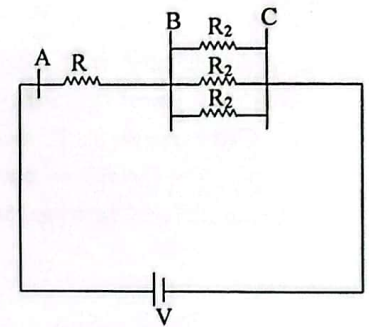
- (1) $ah^2\rho g/3$ ප්‍රමාණයකින් අඩුවේ. (2) $4ah^2\rho g/9$ ප්‍රමාණයකින් අඩුවේ.
 (3) $2ah^2\rho g/3$ ප්‍රමාණයකින් අඩුවේ. (4) $ah^2\rho g/2$ ප්‍රමාණයකින් අඩුවේ.
 (5) නොවෙනස්ව පවතී.

47. අරය r වූ අර්ධ ගෝලාකාර සුමට පාත්‍රයක දාරය තිරස්ව සිටින සේ සවි කර පාත්‍රය තුළ ඒකාකාර AB දණ්ඩ රඳවා ඇත. සමතුලිත අවස්ථාවේ දී දණ්ඩ තිරස්ව 30° ක කෝණයක් ආනත වේ. දණ්ඩේ දිග වන්නේ කුමක් ද?

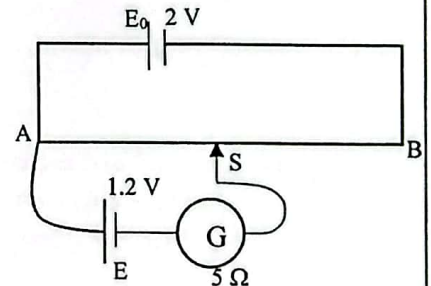
- (1) $\sqrt{3}r$ (2) $2\sqrt{3}r$
 (3) $\frac{r}{\sqrt{3}}$ (4) $\frac{2r}{\sqrt{3}}$
 (5) $\frac{4r}{\sqrt{3}}$

48. රූපයේ දැක්වෙන පරිපථයේ $R_1 = R_2 = R$ වේ. කෝෂයේ විද්‍යුත් ගාමක බලය V වන අතර නොගිණිය හැකි අභ්‍යන්තර ප්‍රතිරෝධයක් ඇත. පහත ප්‍රකාශන වලින් නිවැරදි වන්නේ කුමක් ද?

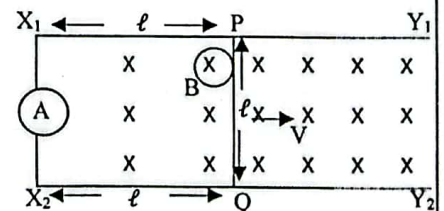
- (1) කෝෂය නිකුත් කරන විද්‍යුත් ධාරාව $V/3R$ වේ.
 (2) BC හරහා විභව අන්තරය $V/3$ වේ.
 (3) R_1 තුළ ක්ෂමතා උත්සර්ජනය R_2 ප්‍රතිරෝධයක ක්ෂමතා උත්සර්ජනය මෙන් නව ගුණයකි.
 (4) පරිපථයේ මුළු ක්ෂමතා උත්සර්ජනය $3V^2/R$ වේ.
 (5) R_2 ප්‍රතිරෝධ තුන තුළ ක්ෂමතා උත්සර්ජනයන්ගේ ඵලයය, R_1 තුළ ක්ෂමතා උත්සර්ජනයට වඩා වැඩිවේ.

49. රූපයේ දැක්වෙන AB විභවමාන කම්බියේ දිග 100 cm ද ප්‍රතිරෝධය $8\ \Omega$ ද වේ. E_0 ඇකියුම්ලේටරයේ සහ E කෝෂයේ වි. ගා. බ. පිළිවෙළින් 2 V සහ 1.2 V අතර අභ්‍යන්තර ප්‍රතිරෝධ නොගිණිය හැක. G මධ්‍ය ශුන්‍ය ගැල්වනෝමීටරයේ ප්‍රතිරෝධය $5\ \Omega$ කි. S සර්පන යතුර A කෙළවරේ සහ B දෙකෙළවරේ ඇති G හි කියවීම් වල විශාලත්වය වන්නේ පිළිවෙළින්,

- (1) ශුන්‍යය සහ 0.16 A වේ. (2) 0.24 A සහ 0.16 A වේ.
 (3) 0.24 A සහ 0.25 A වේ. (4) 0.25 A සහ 0.25 A වේ.
 (5) 0.25 A සහ 0.41 A වේ.

50. තිරස් තලය තුළට සිරස්ව ක්‍රියා කරන ස්‍රාව ඝනත්වය $B = 2\text{ T}$ වූ චුම්භක ක්ෂේත්‍රයට ලම්භකව තිරස් තලයේ X_1Y_1 සහ X_2Y_2 දිග ප්‍රතිරෝධී කම්බි දෙක තබා එම කම්බි ස්පර්ශ වන සේ දිග ℓ වූ PQ කම්බියක් තබා කාලය $t=0$ දී එය V නියත ප්‍රවේගයෙන් දකුණු අත පැත්තට ඇදගෙන යනු ලැබේ. PQ වලින් X_1 සහ X_2 අතර සම්බන්ධක කම්බි වලින්, A ඇමීටරයෙන්, ප්‍රතිරෝධය නොගිණිය හැක. $\ell = 1\text{ m}$ ද X_1Y_1 සහ X_2Y_2 කම්බිවල ඒකක දිගක ප්‍රතිරෝධය $0.5\ \Omega\text{ m}^{-1}$ ද වේ. $t = 6\text{ s}$ විට A ඇමීටර කියවීම 0.3 A විය. $t = 0$ දී $X_1P = X_2Q = 1\text{ m}$ වේ. V හි අගය වන්නේ,

- (1) 1.0 m s^{-1} (2) 1.5 m s^{-1} (3) 2.0 m s^{-1} (4) 2.5 m s^{-1} (5) 3.0 m s^{-1}

අ.පො.ස (උ/පෙළ) පෙරහුරු පරීක්ෂණය - 2025

භෞතික විද්‍යාව II

01

S

II

13 ශ්‍රේණිය

අමතර කියවීමේ කාලය මිනිත්තු 10යි

කාලය - පැය තුනයි

අමතර කියවීමේ කාලය ප්‍රශ්න පත්‍රය කියවා ප්‍රශ්න තෝරා ගැනීමටත් පිළිතුරු ලිවීමේදී ප්‍රමුඛත්වය දෙන ප්‍රශ්න සංවිධානය කර ගැනීමටත් යොදාගන්න.

උපදෙස්:-

- ❖ ගණක යන්ත්‍ර භාවිතයට ඉඩ දෙනු නොලැබේ.
ගුරුත්වජ ත්වරණය $g = 10 \text{ N kg}^{-1}$ ලෙස ගන්න
- ❖ A කොටස (ව්‍යුහගත රචනා)
මෙම කොටසේ සියලුම ප්‍රශ්න වලට මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රයේම පිළිතුරු සපයන්න.
- ❖ B කොටස - රචනා
B කොටසින් ප්‍රශ්න හතරකට පිළිතුරු සපයන්න.
- ❖ ප්‍රශ්න පත්‍රයෙහි B කොටසේ පමණක් විභාග ශාලාවෙන් පිටතට ගෙනයාමට ඔබට අවසර ඇත.

පරීක්ෂකගේ ප්‍රයෝජනය සඳහා පමණි.

කොටස	ප්‍රශ්න අංකය	ලැබූ ලකුණු
A	1	
	2	
	3	
	4	
	5	
	6	
	7	
	8	
	9 A/B	
	10 A/B	
එකතුව		
ප්‍රතිශතය		

අවසාන ලකුණු

ඉලක්කමින්	
අකුරින්	

Click & Visit Our Site

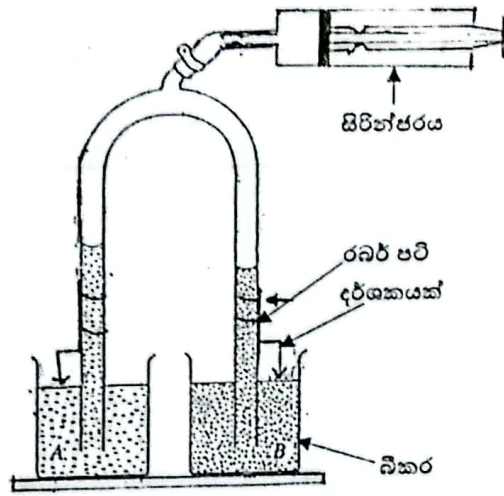
ALapiedu.com

දෙවන පිටුව බලන්න

A කොටස :- ව්‍යුහගත රචනා

- 1) විද්‍යාගාරයේදී හෙයාර් උපකරණය භාවිතයෙන් ලුණු ද්‍රවණයක සාපේක්ෂ ඝනත්වය S සෙවීමට භාවිතා කරන පරීක්ෂණාත්මක ඇටවුමක් 1 (i) රූපයේ දැක්වේ. එක් බිකරයක ලුණු ද්‍රවණයක් ද අනෙක් බිකරයේ ජලය ද ඇත.

1 (i) රූපය

(a)

- i. පරීක්ෂණයට සිරින්ජරයේ අවශ්‍යතාවය කුමක් ද?

.....

.....

.....

- ii. එම අවශ්‍යතාව ඉටු කර ගත්තේ කෙසේ ද?

.....

.....

.....

(b) යම් මිනුමක් ගැනීමක දී උපකරණයේ ද්‍රව කඳන්හි පිහිටීම රූපයේ දැක්වේ.

- i. ලුණු ද්‍රවණය ඇත්තේ කුමන බිකරයේ ද? (A හෝ B)

ii. ලබා ගත යුතු මිනුම් දෙක රූපයේ දක්වා එම මිනුම් ලබා ගැනීමට භාවිතා කරන මිනුම් උපකරණය/උපකරණ නිවැරදි ස්ථානයේ පැහැදිලිව ඇඳ දක්වන්න.

- iii. ඉහත b (ii) හි මිනුමක් ලබා ගැනීමට කියවාගත යුතු කියවීම් දෙක කුමක් ද?

.....

.....

- iv. ඉහත b (ii) හි මිනුම් සහ S අතර සම්බන්ධතාව ගොඩ නගන්න.

.....

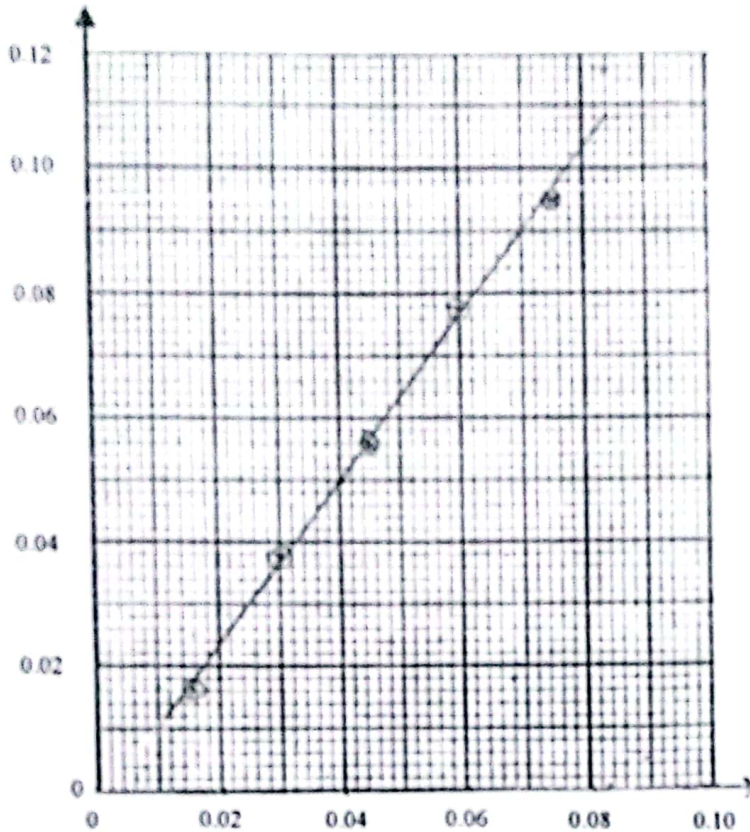
.....

- v. ඉහත b (iv) හි ඔබ ගොඩනැඟූ සම්බන්ධතාව නිවැරදි වීමට බිකර දෙකෙහි ද්‍රව මට්ටම් එකම තිරස් මට්ටමේ පිහිටිය යුතු යැයි සිසුවකු පවසයි. මෙම අදහසට ඔබ එකඟ වන්නේ ද? එකඟ නොවන්නේ ද? පිළිතුර පහදන්න.

.....

.....

- (c) සිත්තරෙකු විසින් ඉහත b (ii) හි සඳහන් ඕනෑම විචල්‍යතා කර්මයන් ලබා ගත් ඕනෑම වලින් I (ii) රූපයේ දැක්වෙන ප්‍රස්ථාරය අඳින ලදී. අක්ෂය අදාළ S.I. ඒකක වලින් දක්වා ඇත.

I (ii) රූපය

- i. අක්ෂය වල S.I. ඒකක නම් කරන්න.

X අක්ෂය - Y අක්ෂය -

- ii. ප්‍රස්ථාරයේ අනුක්‍රමණය සෙවීමට උපයෝගී කරගන්නා ලක්ෂණ දෙක දක්වා ප්‍රස්ථාරයේ අනුක්‍රමණය සොයන්න.

- iii. S හි අගය සොයන්න.

- 2) විද්‍යාගාරයේදී ද්‍රව්‍යක විශිෂ්ට තාප ධාරිතාව පෙන්වීම සඳහා තාප පරිවරණය කරන ලද පියනක් සහ මත්රයක් සහිත තඹ කැලරිමීටරයක, එකම ද්‍රව්‍යක සිසිල් හා උණුසුම් ද්‍රව ප්‍රමාණ මිශ්‍ර කරන මිශ්‍රණ ක්‍රමයක් යොදාගත හැක. මෙහිදී තඹවල විශිෂ්ට තාප ධාරිතාව දත්ත පොතකින් ලබාගනු ලැබේ.

(a)

- i. මෙම පරීක්ෂණය සඳහා අවශ්‍ය ඕනෑම උපකරණ දෙක කුමක් ද?

- ii. කැලරිමීටරය තුළ ඇති සිසිල් ද්‍රව්‍ය, එක් කරන ලද උණු ද්‍රව්‍ය එකතු කිරීමට පෙර ගත යුතු ඕනෑම තුන පොතවල දී?

1. (m_1 යැයි ගනිමු)
2. (m_2 යැයි ගනිමු)
3. (θ_1 යැයි ගනිමු)

iii. කැලරිමීටරයේ ද්‍රවයට, උණු ද්‍රවය එකතු කිරීමට මොහොතකට පෙර ලබා ගත යුතු මිනුම් කුමක් ද?

..... (θ_1 යැයි ගනිමු)

iv. උණු ද්‍රවය එකතු කිරීමේදී සැලකිය යුතු වැදගත් කරුණක් සඳහන් කරන්න.

.....

v. උණු ද්‍රවය එකතු කිරීමෙන් පසු ද්‍රව මිශ්‍රණය මන්දන්තය කළ යුත්තේ ඇයි?

.....

vi. උණු ද්‍රවය එකතු කිරීමෙන් පසුගත යුතු මිනුම් දෙක කුමක් ද?

1. (θ_3 යැයි ගනිමු)

2. (m_3 යැයි ගනිමු)

vii. ඉහත a(ii), a(iii), a(vi) මිනුම් සහ තඹවල විශිෂ්ට තාප ධාරිතාවය C_0 සම්බන්ධ කර ද්‍රවයේ විශිෂ්ට තාප ධාරිතාවය C අඩංගු සමීකරණය ලියා දක්වන්න.

.....

.....

(b)

i. තාප පරිවරණය හේතුවෙන් කුමන තාප භාති වීමේ ක්‍රමය/ක්‍රම වැළකේ ද?

.....

ii. පියන වැයීම මගින් කුමන තාප භාති වීමේ ක්‍රමය වැළකේ ද?

.....

iii. සිසුවකු ඉහත ද්‍රවයේ 250 g ක් සම්පූර්ණයෙන්ම තාප පරිවරණය කරන ලද තාප ධාරිතාව 200 J K^{-1} වූ ලෝහ බඳුනක් තුළ බහා 250 W ක්ෂමතාවයක් ඇති ගිල්ලුම් තාපකයකින් රත් කරන ලදී. ද්‍රවයේ උෂ්ණත්වය 30°C සිට 66°C දක්වා විනාඩි 3 කදී වැඩි විය. ද්‍රවයේ විශිෂ්ට තාප ධාරිතාව ගණනය කරන්න.

.....

.....

.....

.....

3) ධ්වනිමාන කම්බියකට W භාරයක් ඇඳා දී ඇති සරසුලයක් සමඟ මූලික තානයෙන් අනුනාදනය වන කම්බියේ දිග l ලබා ගැනීමට ශිෂ්‍යයෙකුට අවශ්‍ය විය. (3 (i) රූපය බලන්න.) අනුනාද අවස්ථාව ලබා ගැනීමට කුඩා වියළි කඩදාසි ආරෝහක භාවිතා කරනු ලැබේ.

(a)

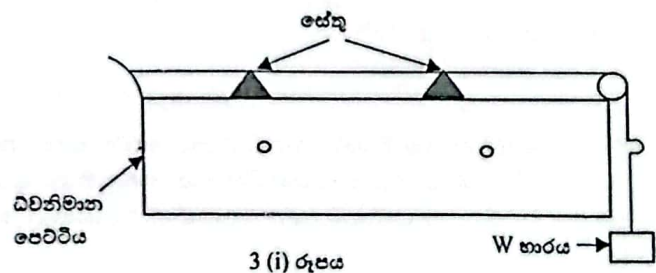
i. පරීක්ෂණය ආරම්භයේදී සේතු දෙකෙහි සාපේක්ෂ පිහිටීම කෙබඳු විය යුතු ද?

.....

ii. කඩදාසිය ආරෝහක තැබිය යුත්තේ කොතනක ද?

.....

iii. සරසුල කම්පනය කර තැබිය යුතු ස්ථානය හා ආකාරය ඉහත 3 (i) රූපයේ ඇඳ දක්වන්න.

iv. සරසුල සමඟ අනුනාද වන මූලික තාන දිග l ලබා ගැනීම සඳහා ගන්නා ක්‍රියා පිළිවෙල සඳහන් කරන්න.

.....

.....

.....

.....

.....

v. අනුනාද අවස්ථාවේදී සේතු දෙක අතර පිහිටන ස්ථාවර තරංගයේ ආකෘතිය පහත රූපයේ ඇඳ දක්වන්න. ප්‍රශ්සන්ද ලක්ෂ්‍යය/ලක්ෂ ලකුණු කරන්න.

vi. සරසුලයේ සංඛ්‍යාතය f , කම්බියේ ඒකක දිගක ස්කන්ධය m හා W හා l අතර සම්බන්ධතාවය ලියන්න.

.....

vii. ඉහත W භාරය මුළුමනින්ම ජලයේ ගිල්වා ඇති විට සංඛ්‍යාතය f වන සරසුල සමඟ මූලික තානයෙන් අනුනාද වන දිග l_0 ලබා ගැනීමට අවශ්‍ය විය. මෙය සිදුකිරීමට ඉහත a (iv) හි සිදු කළ ක්‍රියාකාරකමෙන් පසුව සිදු කළ යුතු ක්‍රියාමාර්ගය කෙටියෙන් සඳහන් කරන්න.

.....

.....

.....

.....

viii. $l = 24 \text{ cm}$ ලෙසද $l_0 = 18 \text{ cm}$ ලෙසද ලැබිණ. W භාරය සෑදී ද්‍රව්‍යයේ සාපේක්ෂ ඝනත්වය ගණනය කරන්න.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4)

(a) කිසියම් විභව අන්තරයක් මැනීමට වෝල්ටීය මෙන්ම විභවමානය භාවිතා කළ හැක. මෙම භාවිතයේදී,

i. විභවමානය භාවිතයෙන් ලැබෙන ප්‍රධාන වාසිය කුමක් ද?

.....

ii. වෝල්ටීය මෙන්ම භාවිතය පහසු වන්නේ ඇයි?

.....

(b)

i. පරීක්ෂණවලදී විභවමාන කම්බියට ධාරාවක් සැපයීම සඳහා වියළි කෝෂයක් භාවිතා නොකරන්නේ ඇයි?

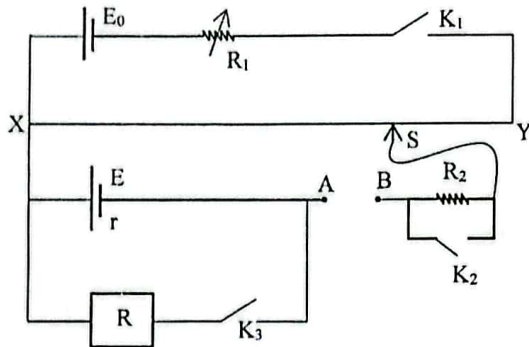
.....

ii. විභවමාන කම්බියක ප්‍රතිරෝධකතාව සහ ප්‍රතිරෝධයේ උෂ්ණත්වය සංගුණක කෙසේ (කුඩා/විශාල) විය යුතුද? ප්‍රතිරෝධකතාව :-

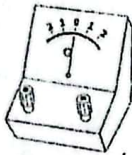
ප්‍රතිරෝධයේ උෂ්ණත්ව සංගුණකය :-

(c) විභවමානයක් භාවිතයෙන් විද්‍යුත්ගාමක බලය E වූ කෝෂයේ අභ්‍යන්තර ප්‍රතිරෝධය r සෙවීම සඳහා භාවිතා කරන අසම්පූර්ණ පරිපථ සටහනක් පහත 4 (i) රූපයේ දැක්වේ. මෙහි XY විභවමාන කම්බියයි. පරිපථ උපාංග සම්මත සංකේත මගින් දක්වා ඇත. K_1 , K_2 සහ K_3 ස්විච් වේ. R මගින් දක්වා ඇත්තේ ප්‍රතිරෝධ පෙට්ටියක ප්‍රතිරෝධයයි.

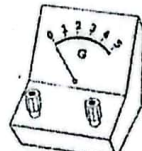

4 (i) රූපය

i. AB අතරට සම්බන්ධ කළ යුතු අයිතමය පහත 4 (ii) රූපයෙන් තෝරන්න.

(1) අයිතමය

(2) අයිතමය

4 (ii) රූපය

ii. R_1 සඳහා සුදුසු වන්නේ ධාර නියාමකයක් ද? නැතිනම් ප්‍රතිරෝධ පෙට්ටියක් ද?

iii. ඉහත (c) i අයිතමය සම්බන්ධ කළ පසු ප්‍රතිරෝධ පෙට්ටියේ ප්‍රතිරෝධය R හි කිසියම් අගයක් සඳහා සංතුලන ලක්ෂ්‍යක් ලැබෙදැයි පරීක්ෂා කරන්නේ කෙසේ ද?

iv. R_2 ප්‍රතිරෝධයේ ප්‍රයෝජනය කුමක් ද? K_2 යතුර ප්‍රයෝජනයට ගන්නේ කුමන අවස්ථාවේදී ද?

v. ඉහත (c) පරීක්ෂණයේදී සිසුවකුට $R=5 \Omega$ තැබූ විට සහ $R=9 \Omega$ ලෙස තැබූ විට සංතුලන දිග පිළිවෙලින් 125 cm සහ 135 cm ලෙස ලැබිණි. r හි අගය ගණනය කරන්න.

මධ්‍යම පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව
மத்திய மாகாண கல்வித் திணைக்களம்
DEPARTMENT OF EDUCATION - CENTRAL PROVINCE

අ.පො.ස (උ/පෙළ) පෙරහුරු පරීක්ෂණය - 2025

භෞතික විද්‍යාව II

01

S

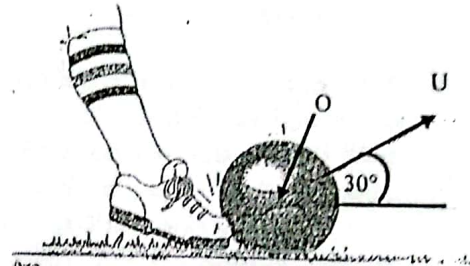
II

13 ශ්‍රේණිය

B කොටස - රචනා

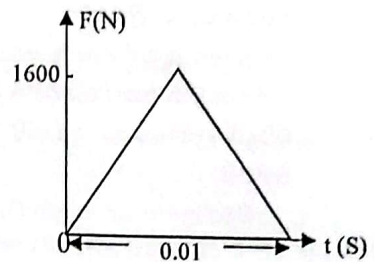
ප්‍රශ්න හතරකට පිළිතුරු සපයන්න.

- 5) පහත 5 (i) රූපයේ දැක්වෙන පරිදි ස්කන්ධය 400 g වූද අරය 8 cm වූද පාපන්දු බෝලයක් තිරස් පිට්ටනියක ඇති විට A ක්‍රීඩකයෙකු පා පහරක් එල්ල කරනුයේ එයින් බෝලය මත ජනිත වන බලය F, තිරසර 30° ක් ආනතව පිහිටන ලෙසය. F බලය, බෝලය පාදයේ ස්පර්ශ කළ කාලය t සමඟ වෙනස්වීම 5 (ii) රූපයේ දැක්වේ. බෝලය U ප්‍රවේගයෙන් පොළොවෙන් ඉවත් වේ. O යනු බෝලයේ කේන්ද්‍රයේ ආරම්භක පිහිටීමයි.

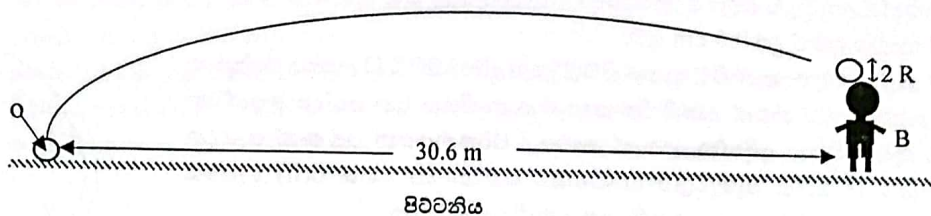

5 (i) රූපය

- (a)
- බෝලය මත ඇතිවන ආවේගය සොයා U හි අගය ගණනය කරන්න.
 - බෝලයේ ආරම්භක තිරස් ප්‍රවේගය කුමක් ද? $\cos 30^\circ = 0.85$ ක් ලෙස ගන්න.
 - බෝලයේ කේන්ද්‍රය O ට 30.6 m තිරස් දුරක් ගමන් කර ඇති විට B ක්‍රීඩකයෙකු බෝලය ඔහුගේ හිස මතට ලබා ගනියි. 5(iii) රූපය බලන්න. R වලින් දක්වා ඇත්තේ බෝලයේ අරයයි. බෝලය පිට්ටනියෙන් ඉවත්වන මොහොතේම B සිරස්ව ඉහළ පැනීම අරඹයි. Bගේ උස 1.52 m වන අතර බර 650 N වේ. Bගේ හිස මතට බෝලය ලබා ගැනීමට කොපමණ උසක් සිරස්ව ඉහළට පැනිය යුතු ද?

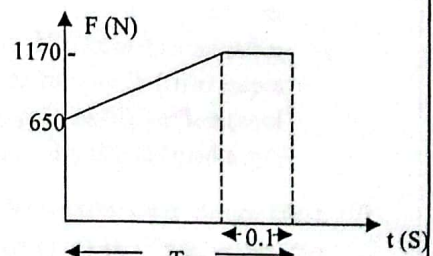

5 (ii) රූපය

5 (iii) රූපය

- vi. ඉහත (a) iii හි සඳහන් පරිදි B ගේ හිස මතට බෝලය ලබා ගැනීමට පොළොවෙන් නික්මවිය යුතු අවම ප්‍රවේගය කුමක් ද?
- V. B පොළොවෙන් නික්මෙන අවස්ථාවේ පොළොව මත ඔහු ඇති කරන තෙරපුම R, කාලය t සමඟ වෙනස්වීම 5(iv) රූපය දැක්වේ. T_0 කාලය ගණනය කරන්න.

5 (iv) රූපය

භෞතික විද්‍යාව II

Click & Visit Our Site

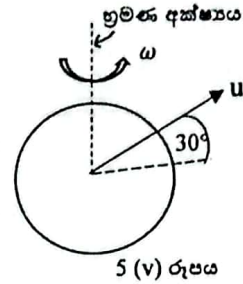
ALapiedu.com

අවධන පිටුව බලන්න

(b) පිටතතිරේ ඇති පාපන්දු බෝලයට 5(i) රූපයේ දැක්වෙන පරිදි පා පහරක් වෙනුවට වෙනත් පා පහරක් යෙදීම නිසා බෝලය තිරසර 30° ක් ආනතව U ප්‍රවේගයෙන් පොළොවෙන් නික්මෙන අතර එය කේන්ද්‍රය හරහා යන සිරස් අක්ෂයක් වටා ω කෝණික ප්‍රවේගයෙන් භ්‍රමණය වේ. 5(v) රූපය බලන්න. බෝලයේ තිරස් විෂ්කම්භයේ ඉදිරියෙන් පිහිටි A ලක්ෂ්‍යයට සාපේක්ෂව සහ තිරස් විෂ්කම්භයේ පිටුපසින් පිහිටි B ලක්ෂ්‍යයට සාපේක්ෂව වාතයේ ප්‍රවේග පිළිවෙළින් 18.6 ms^{-1} සහ 15.4 ms^{-1} විය. (A හා B ලක්ෂ්‍ය රූපයේ පෙන්වා නොමැත.)

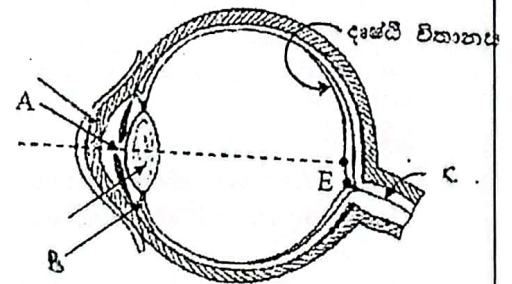
- ω හි අගය ගණනය කරන්න.
- A හා B අතර ගොඩනැගෙන වාතයේ පීඩන අන්තරය සොයන්න. වාතයේ ඝනත්වය 1.2 kg m^{-3} ලෙස ගන්න. එයින් බෝලය මත ඇතිවන තිරස් බලයද සොයන්න.
- ඉහත (b) ii හි ගොඩනැගෙන බලය නිසා බෝලය මත ඇතිවෙන තිරස් ත්වරණය සොයන්න.
- බෝලයේ ආරම්භක ප්‍රවේගය හරහා යන සිරස් තලයේ සිට කොපමණ තිරස් දුරකින් පොළොවේ පතිත වේද?

6) මිනිස් ඇසක සිරස් හරස් කඩක් 6(i) රූපයේ දැක්වේ. වස්තුවේ සිට එන ආලෝකය ස්වච්ඡය සහ අක්ෂි කාචය යන සංයුක්තය මගින් දෘෂ්ඨි විතානය මත නාභිගත කරයි. ස්වච්ඡය නියත බලයක් ඇති අභිසාරී කාචයක් ලෙසද අක්ෂි කාචයේ බලය වෙනස් කළ හැකි ලෙසද සැලකිය හැක. ස්වච්ඡය සහ අක්ෂි කාච ස්පර්ශක කාච සංයුක්තයක් ලෙස ගත හැක. (අභිසාරී කාචයක බලය ධන අගයක් ලෙස සලකන්න.)

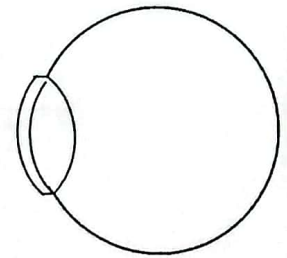
(a) A, B සහ C කොටස් නම්කර දෘෂ්ඨිය සඳහා එම එක එකෙහි කාර්ය භාරය ලියන්න.

(b) පුද්ගලයෙකුගේ ඇසක කාච සංයුක්තයේ සිට දෘෂ්ඨි විතානයට දුර 2.5 cm වන අතර ස්වච්ඡ බලය $+32 \text{ D}$ වේ. ඇසේ සිට ඔහුගේ අවිදුර ලක්ෂ්‍යයට දුර 40 cm කි. විදුර ලක්ෂ්‍යය අනන්තයේ පිහිටයි.

6 (i) රූපය

- අවිදුර ලක්ෂ්‍යයේ බලන විට අක්ෂි කාචයේ බලය සොයන්න.
- ඇසෙහි අක්ෂි කාචයට ලබාගත හැකි උපරිම සහ අවම බලයන් සොයන්න.
- සාමාන්‍ය පුද්ගලයෙකුගේ විෂද දෘෂ්ටියේ අවම දුර 25 cm කි. ඉහත සඳහන් ඇසට ඇසේ සිට 25 cm දුරින් වූ ස්ථානයක් පැහැදිලිව බලා ගැනීම සඳහා භාවිතා කළ යුතු උපැස් කාචයක බලය ගණනය කරන්න. ඇස සහ උපැස් කාචය අතර දුර 0.5 cm වේ.
- උපැස් කාචය පළඳා ඇති විට ඇසේ සිට 25 cm දුරින් පිහිටි O ලක්ෂ්‍යය වස්තුවක සිට එන ආලෝක කිරණ දෘෂ්ඨි විතානය මත නාභිගත වන අන්දම පෙන්වන කිරණ රූප සටහන අඳින්න. උපැස් කාචයේ වර්තනාංකයන් පමණක් සෑදෙන ප්‍රතිබිම්බය I' ලෙස පැහැදිලිව දක්වන්න. මේ සඳහා පහත 6(ii) රූපයේ දැක්වෙන සරල කරන ලද ඇසෙහි රූපය භාවිතා කරන්න.
- ඉහත b (iii) හි සඳහන් උපැස් කාචය පළඳා ඇති විට ඇසට පැහැදිලිව පෙනෙන ඇසට ළඟම සහ ඇතම ලක්ෂ්‍ය වලට ඇසේ සිට දුර ගණනය කරන්න.
- පුද්ගලයාගේ ඇසට 25 cm දුරින් පිහිටි ස්ථානයක් පැහැදිලිව බලා ගැනීම සඳහා b(iii) හි සඳහන් කළ උපැස් කාචය වෙනුවට සිව් කාචයක් (Contact lens) භාවිතා කිරීමට ඔහු අදහස් කරයි. ඒ සඳහා යෙදිය යුතු සිව් කාචයේ බලය b(iii) හි ඔබ ලබා ගත් උපැස් කාචයේ බලයට වේද? පිළිතුර පහදන්න.

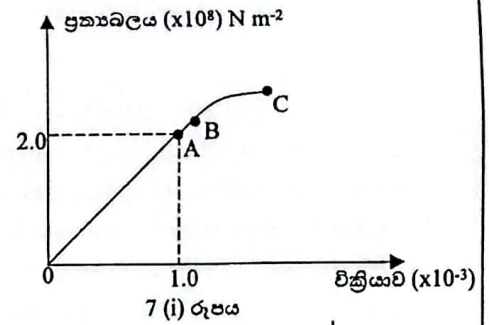
6 (ii) රූපය

(c) පෘෂ්ඨ දෙකම සම උත්තල කාචයක නාභිය දුර f , පෘෂ්ඨයක වක්‍රතා අරය r සහ කාච ද්‍රව්‍යයේ වර්තනාංකය n අතර සම්බන්ධතාව $r = 2f(n-1)$ වේ. ඉහත (b) හි සඳහන් ඇස මගින් උපැස් කාච පළඳින්නේ නැතුව විදුර ලක්ෂ්‍යය බලන විට අක්ෂි කාචයේ පෘෂ්ඨයක වක්‍රතා අරය සොයන්න. අක්ෂි කාචය සම උත්තල කාචයක් යයිද කාච ද්‍රව්‍යයේ වර්තනාංකය 1.40 යයිද සලකන්න.

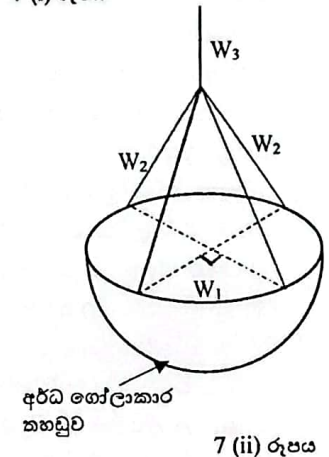
7)

(a) වානේ කම්බියක ප්‍රත්‍ය බල - වික්‍රියා ප්‍රස්ථාරය 7(i) රූපයේ පෙන්වා ඇත.

- A, B හා C ලක්ෂ්‍ය හඳුන්වන්න.
- වානේවල යං මාපාංකය සොයන්න.

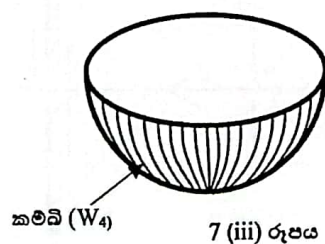
(b) වරායකට අවශ්‍ය ගැඹුර ලබා ගැනීම සඳහා දොඹකරයක් ආධාරයෙන් වැලි ඉවත් කරනු ලැබේ. මේ සඳහා 7(ii) රූපයේ දැක්වෙන අර්ධ ගෝලාකාර කුඩය භාවිතා කරනු ලැබේ. කුඩය ශක්තිමත් විෂ්කම්භය වැඩි W_1 වානේ කම්බියක් අරය 1m වන ලෙස නමා එයට ගෝලාකාරව සකස් කරන ලද තහඩුවක් සම්බන්ධ කර ඇත. W_1 වළල්ලට W_2 ලෙස දක්වා ඇති වානේ කම්බි හතරක් සම්බන්ධ කර ඇත. එම W_2 කම්බි සම්බන්ධ කර ඇත්තේ W_1 හි එකිනෙකට ලම්භක විෂ්කම්භ දෙකෙක දෙකෙළවරටය. W_2 කම්බියක දිග $\sqrt{2}$ m ක්ද හරස්කඩ වර්ගඵලය 1 cm^2 ක්ද වේ. W_2 කම්බි හතරම W_3 වානේ කම්බියට සම්බන්ධ කර ඇත. W_3 කම්බියෙහි හරස්කඩ වර්ගඵලය 4 cm^2 කි. වැලි පිරුණු විට කුඩයේ මුළු ස්කන්ධය 5000 kg කි. වැලි වල ස්කන්ධය සමඟ සසඳන විට කම්බි වල ස්කන්ධය නොසලකා හරින්න.

- වැලි සහිත කුඩය a ත්වරණයකින් ඉහළට ගමන් කරන විට W_2 කම්බියේ ඇතිවන අතර්‍ය T_2 සඳහා ප්‍රකාශනයක් a වලින් ලබාගන්න.
 $\cos 45^\circ = 0.7$ ක් ලෙස ගන්න.
- W_2 කම්බිය සමානුපාතික සීමාව ඉක්මවා නොයන පරිදි a ත්වරණයට ලබා ගත හැකි උපරිම අගය සොයන්න. (උපරිම ත්වරණය a_0 යයි ගනිමු.)
- කුඩය a_0 ත්වරණයෙන් ඉහළට ගමන් කරන විට W_3 කම්බිය සමානුපාතික සීමාව ඉක්මවා නැති බව පෙන්වන්න.
- කුඩය a_0 ත්වරණයෙන් ඉහළට ගමන් කරන විට W_1 කම්බිය මත ඇතිවන බලය ගණනය කරන්න. (ඉඟිය : වළල්ලේ අර්ධයක් මත ක්‍රියා කරන බල සලකන්න.)

(c) කුඩයේ අර්ධ ගෝලාකාර තහඩුව වෙනුවට පහත 7(iii) රූපයේ දැක්වෙන පරිදි විෂ්කම්භය 0.5 mm වූ වානේ කම්බි විශාල ප්‍රමාණයක් W_1 කම්බියේ පරිධියට දෘඪව සම්බන්ධ කළ අවස්ථාවක් සලකන්න.

- W_1 හි පරිධියට සම්බන්ධ කළ කම්බි අතර හිඳිසක් නොවන පරිදි සම්බන්ධ කළ හැකි අවම කම්බි ගණන සොයන්න. ($\pi = 3$ ක් ලෙස ගන්න.)
- ඉහත (c) i හි ඔබ විසින් සඳහන් කළ කම්බි ගණන W_1 සම්බන්ධ කර ඇති විට, කුඩය වැලි 5000 kg ක් සමඟ ඉහත (b) ii හි සඳහන් a_0 ත්වරණයෙන් ඉහළට ගමන් කරන විට W_4 කම්බියක් මත ඇතිවන ප්‍රත්‍යබලය සොයන්න.

(d) ඉහත 8 (ii) රූපයේ දැක්වෙන K සිදුරු අසල තබන ලද ඒක ආරෝපිත තඹ අයන කදම්භයක් K හා H සිදුරු තුළින් ගමන් කර ඡායාරූප තහවුරුවේ, ස්ථාන දෙකක ගැටෙන බව දක්වන ලදී. ඒවා සඳහා y දුරවල් 7.34 cm සහ 7.22 cm විය. මෙහි $V_0 = 1$ kV, ඉලෙක්ට්‍රෝනයක ආරෝපණය -1.6×10^{-19} C සහ $B = 1$ T වේ. තඹ අයන Cu^+ ලෙස ගත හැක.

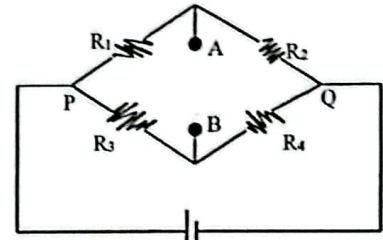
- තඹ සමස්ථානික දෙකේ ස්කන්ධ kg වලින් ගණනය කරන්න. $(7.34)^2 = 53.88$ ලෙසත් $(7.22)^2 = 52.13$ ලෙසත් ගන්න. ඔබගේ පිළිතුරු විද්‍යාත්මක අංකනයෙන් දශමස්ථාන තුනකට දෙන්න.
- තඹ සමස්ථානික දෙකේ මවුලික ස්කන්ධ පරමාණු ස්කන්ධ ඒකක වලින් සොයන්න. (පරමාණුක ස්කන්ධ ඒකක $1 = 1.67 \times 10^{-27}$ kg $= \frac{5}{3} \times 10^{-27}$ kg) පිළිතුරු එක් දශමස්ථානයකට දෙන්න.
- රසායනික ක්‍රම මගින් තඹවල මවුලික ස්කන්ධය පරමාණු ස්කන්ධ ඒකක වලින් 63.6 ලෙස ලබාගෙන ඇත. බර වැඩි සමස්ථානිකය ඇති ප්‍රතිශතය ගණනය කරන්න.

9) (A) හෝ (B) කොටසට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

(A) ප්‍රතිරෝධක හතරක් සහිත 9 (A) (i) රූපයේ දැක්වෙන පරිපථයේ කෝෂයේ විද්‍යුත් භාමක බලය (වි.භා.බ.) E වේ. එහි අභ්‍යන්තරය ප්‍රතිරෝධය නොගිණිය හැකි තරම් කුඩා වේ.

(a) A හා B ලක්ෂ්‍ය අතර විභව අන්තරය ශුන්‍ය වන විට R_1 , R_2 , R_3 , හා R_4 ප්‍රතිරෝධ අතර සම්බන්ධතාවය ගොඩනගන්න.

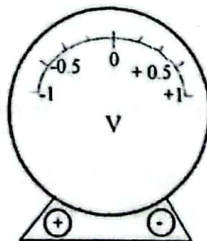
(b) $R_1 = R_2 = R_3 = R_0$ වන ලෙසද $R_4 = R$ වන ලෙසද තබා ඇති අවස්ථාවක A හා B අතර විභව අන්තරය $\frac{(R-R_0)E}{2(R+R_0)}$ මගින් ලබා දෙන බව පෙන්වන්න. $R > R_0$ නම් ලක්ෂ්‍ය අතර වැඩි විභවයක් පවතින්නේ කුමන ලක්ෂ්‍යයේ ද?

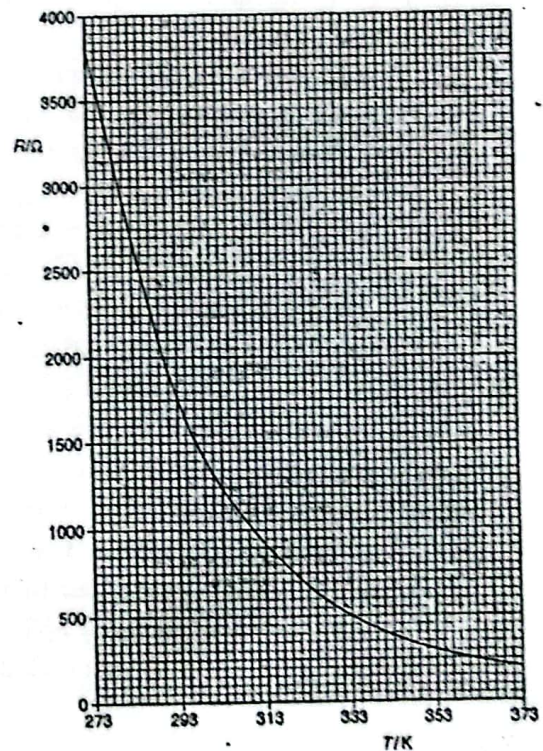
9A (i) රූපය

(c) ඉහත 9 (A) (i) රූපයේ දැක්වෙන පරිපථයේ R_4 ප්‍රතිරෝධකය තම්ස්ථරයකින් ප්‍රතිවිස්ථාපනය කර විට R_1 , R_2 සහ R_3 ප්‍රතිරෝධක වෙනුවට ප්‍රතිරෝධය 1500Ω වූ ප්‍රතිරෝධක තුනක් යොදා ඇති අවස්ථාවක් සලකන්න. තම්ස්ථරයේ ප්‍රතිරෝධය R උෂ්ණත්වය T (K) සමඟ විචලනය වීම 9 (A) (ii) රූපයේ දැක්වේ. A හා B අතර පරිපූර්ණ මැද බිත්ද වෝල්ටීම්මරයක් සම්බන්ධ කර ඇත. කෝෂයේ වි.භා.බ $E = 6$ V වේ.

- වෝල්ටීම්මර පාඨාංකය ශුන්‍ය වන තම්ස්ථර උෂ්ණත්වය කුමක්ද?
- මෙහි වෝල්ටීම්මරයේ පූර්ණ පරිමාණ උත්ක්‍රමණය ± 1 V වේ. 9 (A) (iii) රූපය බලන්න. වෝල්ටීම්මරයේ පාඨාංක $+1$ V සහ -1 V වන විට තම්ස්ථරයේ උෂ්ණත්වයන් ගණනය කරන්න.

9A (iii) රූපය

9A (ii) රූපය

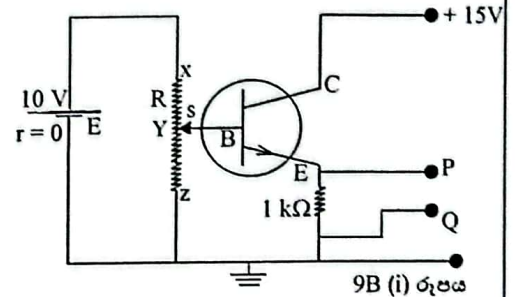
iii. මෙම තම්ස්ථරය සහිත පරිපථයේ වෝල්ටීම්මර කියවීම උෂ්ණත්ව පරිමාණයකට පත් කළහොත් ඔබට රේඛීය පරිමාණයක් ලැබේ ද? පිළිතුරු පහදන්න.

(d)

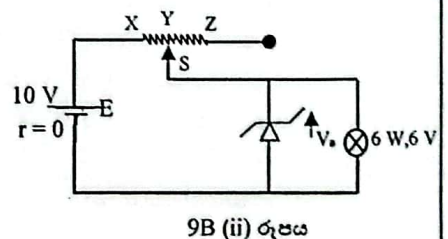
- i. ඉහත (c) හි සඳහන් පරිපථයේ වෝල්ටීයතාව පාඨාංකය ඉහත වන විට P සහ A අතර ඇති 1500Ω ප්‍රතිරෝධය තුළින් ගලන ධාරාව සොයා පරිපථයේ පැය 10 ක් තුළ මෙලෙස ක්‍රියාත්මක වන විට ප්‍රතිරෝධයේ උෂ්ණත්වය නැගීම සොයන්න. පැය 10 තුළ ප්‍රතිරෝධයේ මධ්‍යයන්‍ය අගය 1501Ω ලෙස ගන්න.
- උත්පාදනය වන ක්ෂමතාවයෙන් 50% ක් ප්‍රතිරෝධයේ උෂ්ණත්වය ඉහළ යාමට ආසන්න වන බවත්, ප්‍රතිරෝධය ස්කන්ධය 2 g ලෙසත් එහි විශිෂ්ට තාප ධාරිතාවය $400 \text{ J kg}^{-1} \text{ K}^{-1}$ ලෙසත් ගන්න.
- ii. මෙම උෂ්ණත්වය නැගීම නිසා පැය 10 ක් අවසානයේදී P හා A අතර ඇති 1500Ω ප්‍රතිරෝධයේ නව අගය 1502Ω වේ. පැය 10 කට පසු R_1 , R_2 සහ R_3 ප්‍රතිරෝධ තුනම 1502Ω අගය ගන්නේ යයි සලකා තවදුරටත් වෝල්ටීයතාව පාඨාංකය ඉහත හි පවතින්නේ නම් තම්ස්ටර් ප්‍රතිරෝධය කුමක්ද? මෙවිට උෂ්ණත්ව කියවීම (c) (i) හි අගයට ඉතා ආසන්න බව පෙන්වන්න.

(B)

(a) වෝල්ටීයතාව ස්ථායීකරණය (යාමනය) සඳහා සිලිකන් ප්‍රාන්තිස්ටරයක් යොදාගත් පරිපථයක් 9 (B) (i) රූපයේ දැක්වේ. ප්‍රාන්තිස්ටරයේ සරල ධාරා ලාභය 50 කි. $V_{BE} = 0.7 \text{ V}$ ලෙස ගන්න. යාමනය වූ වෝල්ටීයතාව P හා Q අග්‍ර වලින් ලබාගත හැක. S යනු XYZ ප්‍රතිරෝධකය හා ස්පර්ශ වන සර්පනයකි. E කෝෂයේ වි.ගා.බ 10 V වන අතර අභ්‍යන්තර ප්‍රතිරෝධයේ නොගිණිය හැක.

- අභිමත යාමනය වූ වෝල්ටීයතාවක් ලබා ගැනීම සිදුකරන්නේ කෙසේද?
 - P හා Q අග්‍ර අතර යාමනය වූ වෝල්ටීයතාවය V_0 ද පාදම විභවය V_B ද නම් V_B සහ V_0 අතර සම්බන්ධතාවය ලියන්න.
 - V_0 සඳහා ලබා ගත හැකි අවම සහ උපරිම අගයන් සොයන්න.
 - $V_0 = 6 \text{ V}$ ලෙස සලකා ඇති විට V_B අගය කුමක්ද? මෙවිට සංග්‍රාහක ධාරාව කුමක්ද?
 - P හා Q අතර 6 W , 6 V ලෙස සලකුණු කර බල්බය සම්බන්ධ කරනු ලැබේ. එවිට ඉහත සඳහන් V_B අගයම පවත්වාගනු ලැබේ. බල්බය ප්‍රමත තත්ත්වයෙන් දල්වා ගනු ලැබේ.
 - මෙම අවස්ථාවේදී විමෝචක ධාරාව හා පාදම ධාරාව ගණනය කරන්න.
 - XYZ ප්‍රතිරෝධකයේ XY තුළින් ගලන ධාරාව, පාදම ධාරාව මෙන් පස් ගුණයක් නම්, XYZ හි මුළු ප්‍රතිරෝධය ගණනය කරන්න. R පාරිභෝජනය කරන ක්ෂමතාවය ද ගණනය කරන්න.
 - ප්‍රාන්තිස්ටරයේ ක්ෂමතා පාරිභෝජනය ද ගණනය කරන්න.
- (b) වෝල්ටීයතා යාමනය සඳහා සෙනර් දියෝඩයක් භාවිතා කළ හැක. ඉහත (a) සඳහන් බල්බය, E කෝෂය සහ XYZ ප්‍රතිරෝධය යොදා බල්බය ප්‍රමත තත්ත්වයෙන් දල්වා ගත හැකි පරිපථයක් 9 (B) (ii) රූපයේ දැක්වේ. දියෝඩයේ සෙනර් වෝල්ටීයතාවය 6 V වන අතර එහි උපරිම ක්ෂමතා පාරිභෝජනය 3 W වේ. දියෝඩයේ සෙනර් වෝල්ටීයතාවය ලබාදෙන අවම ධාරාව 10 mA වේ.
- සෙනර් දියෝඩය තුළින් ගැලිය හැකි උපරිම ධාරාව කුමක්ද?
 - බල්බය දැල්වෙන විට XY ප්‍රතිරෝධ කොටසට කිබිය හැකි අවම සහ උපරිම ප්‍රතිරෝධය සොයන්න.

10) (A) හෝ (B) කොටසට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

(A) දේශන ශාලාවක අභ්‍යන්තර උස 4 m ද, දිග 30 m ද, පළල 20 m ද වේ. ශාලාව තුළ සිසුන් 200 ක් දේශනයට සවන් දෙන විට වායු සමීකරණ යන්ත්‍ර ක්‍රියාත්මක වී පවතින අතර ශාලාව තුළ සාපේක්ෂ ආර්ද්‍රතාව 60% මට්ටමකින් උෂ්ණත්වය පරිසර උෂ්ණත්වය වන 27°C හිත් පවත්වාගෙන ඇත. සිසුන් විසින් ගන්නා පරිමාව දේශන ශාලාවේ පරිමාවෙන් 20% කි. සිසුන් විසින් නිපදවෙන මුළු තාප ප්‍රමාණය වායු සමීකරණ යන්ත්‍ර මගින් ඉවත් වේ යැයි සලකන්න. දේශකයාගේ තාප මුදා හැරීම හා පරිමාව ගණනය සඳහා නොසලකා හරින්න.

(a)

- දේශන ශාලාව තුළ පීඩනය, වායුගෝලීය පීඩනය වන $1 \times 10^5 \text{ Pa}$ වේ. ශාලාව තුළ මුළු වාත (වියළි වාතය සහ ජල වාෂ්ප) මවුල ගණන ගණනය කරන්න. පරිපූර්ණ වායු නියතය $R = 8.3 \text{ J mol}^{-1} \text{ K}^{-1}$ ලෙසත්, $\frac{1}{8.3} = 0.12$ ලෙසත් ගන්න.
- දේශන ශාලාව තුළ ඇති ජල වාෂ්ප මවුල ගණන සොයන්න. 27°C දී වාතයේ සංතෘප්ත නිරපේක්ෂ ආර්ද්‍රතාව 25.8 g m^{-3} වේ. ජලය මවුලික ස්කන්ධය 18 g mol^{-1} වේ.

(b) ශාලාවේ හදිසි විදුලි බිද වැටීමක් නිසා වායු සමීකරණ යන්ත්‍ර මිනිත්තු 3කට ක්‍රියාත්මක නොවූ අවස්ථාවක් සලකන්න. මෙවිට ශාලාවේ ජනෙල් හා දොරවල් විවෘත නොකරන බව සලකන්න. සිසුන් විසින් විකිරණය සහ සිසිලනය මගින් තාපය මුදා හැරෙන අතර සිසුවකුගේ පෘෂ්ඨික තාප විමෝචකතාව 0.7 ක් ලෙසද, මධ්‍යන්‍ය පෘෂ්ඨික වර්ගඵලය 1.1 m^2 ලෙස ද, පෘෂ්ඨ උෂ්ණත්වය 37°C හි නියතව පවතින බවද සලකන්න. සිසිලනය මගින් තාපය මුදා හැරීමේ සීඝ්‍රතාව $0.1 (\theta - \theta_R)$ මගින් ලබා දෙනු ලැබේ. මෙහි θ සිසුවකුගේ පෘෂ්ඨ උෂ්ණත්වය වන අතර θ_R ශාලාවට උෂ්ණත්වය වේ.

- වායු සමීකරණ යන්ත්‍ර ක්‍රියාවිරහිත වීම ආරම්භයේදී සිසුවකුගෙන් ශාලාවේ වාතයට මුදා හැරෙන මුළු විකිරණ තාප සීඝ්‍රතාව ගණනය කරන්න. ස්ටෙෆාන්-බෝල්ට්ස්මන් නියතය $6 \times 10^{-8} \text{ W m}^{-2} \text{ K}^{-4}$ ක් වේ. ($31^4 = 9.2 \times 10^5$ ලෙස ගන්න.)
- වායු සමීකරණ යන්ත්‍ර ක්‍රියා විරහිත වීම ආරම්භයේ දී සිසුවකුගෙන් සිසිලනය මගින් මුදා හැරෙන තාප සීඝ්‍රතාවය කොපමණ ද?
- වායු සමීකරණ යන්ත්‍ර ක්‍රියා විරහිතව පවතින මිනිත්තු 3ක කාලය තුළ සිසුවකුගෙන් වාතයට මුදා හැරෙන මධ්‍යන්‍ය තාප සීඝ්‍රතාව 50 W ක් වේ. මිනිත්තුව 3 අවසානේ දී ශාලාව තුළ වාතයේ උෂ්ණත්වය වැඩිවීම ගණනය කරන්න. සිසුවකුගෙන් ප්‍රශ්වාස වාතය මගින් මුදා හරින ජල වාෂ්ප ප්‍රමාණයත්, වාෂ්පිභවනයෙන් එකතු වන ජල වාෂ්ප ප්‍රමාණයත් නොගිණිය හැක. බිත්ති, ජනෙල්/දොරවල් මගින් සන්නයනයෙන් ඉවත්වන තාපය ද නොගිණිය හැක. නියත පරිමාවේ දී ශාලාවේ වාතයේ මවුලික විශිෂ්ට තාප ධාරිතාව $21 \text{ J mol}^{-1} \text{ K}^{-1}$ වේ.
- සිසුවකුගේ ප්‍රශ්වාස වාතයෙන් සහ වාෂ්පිභවනයෙන් ශාලාවේ වාතයට ජල වාෂ්ප එකතු වන මධ්‍යන්‍ය සීඝ්‍රතාව $1.2 \times 10^{-5} \text{ kg s}^{-1}$ වේ. මිනිත්තු 3 අවසානයේ දී ශාලාවේ වාතයට එකතු වූ ජල වාෂ්ප ස්කන්ධය හා මවුල ගණන සොයන්න.
- මිනිත්තු 3 අවසානේදී වාතයේ සාපේක්ෂ ආර්ද්‍රතාවයෙහි වැඩිවීම ගණනය කරන්න. ඉහත (b) iii හි ගණනය කළ උෂ්ණත්වයේ වැඩිවීම නොසලකා හරින්න.

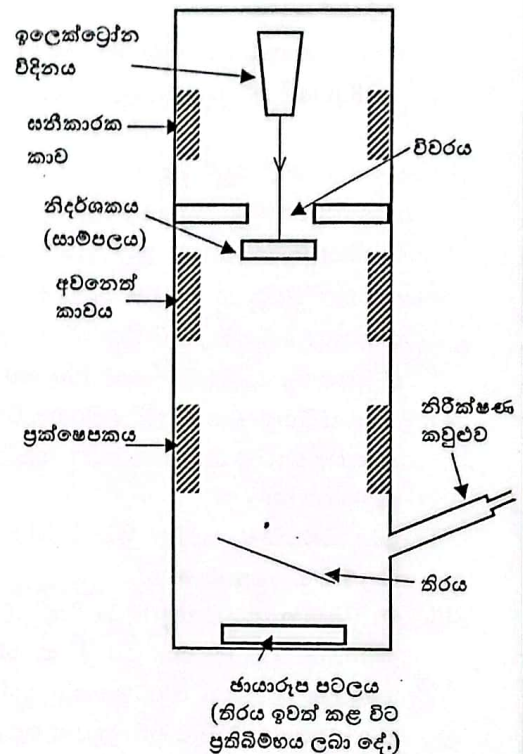
(c) ඉහත (b) iii ගණනය කළ උෂ්ණත්වය වැඩිවීම නිසා ශාලාවේ උෂ්ණත්වය වැඩිවී අනවරතව පවතින මොහොතක් සලකන්න. ගඩොල් බිත්තියේ, ජනෙල්/දොරවලත් සහ වහලයේ ඇස්බෑස්ටෝස් තහඩු වලත් තාපය හානිවන සඵල පෘෂ්ඨික වර්ගඵලය පිළිවෙලින් 360 m^2 , 50 m^2 , 620 m^2 වේ. බිම මගින් පරිසරය සමඟ සිදුවන තාප හුවමාරුව නොසලකා සන්නයනයෙන් තාපය ඉවත්වන සීඝ්‍රතාවය ගණනය කරන්න. ගඩොල් බිත්තියේ, දොර/ජනෙල් වල සහ ඇස්බෑස්ටෝස් තහඩුවල මධ්‍යන්‍ය සන්නාම පිළිවෙලින් 25 cm , 5 cm සහ 1 cm වේ.

$$\begin{aligned} \text{ගඩොල් බිත්තියේ තාප සන්නායකතාව} &= 0.40 \text{ W m}^{-1} \text{ K}^{-1} \\ \text{ජනෙල්/දොරවල මධ්‍යන්‍ය තාපසන්නායකතාව} &= 0.80 \text{ W m}^{-1} \text{ K}^{-1} \\ \text{ඇස්බෑස්ටෝවල තාප සන්නායකතාව} &= 0.12 \text{ W m}^{-1} \text{ K}^{-1} \end{aligned}$$

(B) පහත සඳහන් ඡේදය කියවා අසා ඇති ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සපයන්න.

ලුබ්ස් ඩී බ්‍රෝග්ලි ඉදිරිපත් කළ තරංග-අංශු ද්විත්ව සංකල්පය උපයෝගී කරගෙන අධිවේගී ඉලෙක්ට්‍රෝන කදම්බයක් මගින් ඉතා අඩු තරංග ආයාමයක් (ඩී බ්‍රෝග්ලි තරංග ආයාමයක්) ලබා ගැනීමට ඇති හැකියාව නිසා ඉලෙක්ට්‍රෝනික අන්වීක්ෂය වැඩි විභේදක බලයක් සහිතව නිපදවිය හැකි බව විද්‍යාඥයන්ට ඒත්තු ගැන්විණ. අන්වීක්ෂයකින් විශාල කර බැලිය හැකි වුවද කුඩා පරතරයක් පැහැදිලිව නිරීක්ෂණය කිරීමට විභේදක බලය වැදගත් වේ. විශාලක බලය වැඩි කර විභේදක බලය වැඩි නොකළහොත් ප්‍රතිබිම්බ අපැහැදිලිව (බොදව්) නිරීක්ෂණය කිරීමට සිදුවේ. විභේදක බලය d සහ තරංග වල තරංග ආයාමය λ අතර සම්බන්ධතාවය $d = \frac{\lambda}{2n \sin \theta}$ මගින් ලබාදේ. මෙම n අන්වීක්ෂය තුළ මධ්‍යයේ වර්තනාංකය වන අතර, θ සාම්පල මගින් අවනත මත ආපාතනය කරන කෝණයයි.

ඉලෙක්ට්‍රෝන අන්වීක්ෂයේ දළ සැලැස්මක් 9 (B) (i) රූපයේ දැක්වේ. වර්තනාංකයේ දී ඉලෙක්ට්‍රෝන අන්වීක්ෂ වර්ග දෙකක් නිපදවා ඇත. ඒවා සම්ප්‍රේෂණ සහ පරිලෝකන අන්වීක්ෂ වශයෙනි. ඉලෙක්ට්‍රෝන අන්වීක්ෂයේ සූත්‍රිකාව සහ ඇන්තෝඩිය ඉලෙක්ට්‍රෝන විදිනය තුළ ඇත. සන්නිකාරක කාචය, අවනත් කාචය සහ ප්‍රක්ෂේපක කාචය, අනෙක් ප්‍රධාන කොටස් වේ. සූත්‍රිකාවෙන් විමෝචනය වන ඉලෙක්ට්‍රෝන ඇන්තෝඩියට ත්වරණය වූ පසු සන්නිකාරක කාචය මගින් සාන්ද්‍රණය කිරීම හා නාභිගත කිරීම මගින් සාම්පලයට ඒකාකාර කදම්භයක් ලබාදේ. අවනත මගින් ආලෝකමත් කර ඇති සාම්පලය විශාල කර ප්‍රක්ෂේප කාචයට ලබාදේ. ප්‍රක්ෂේප කාචය මගින් තවදුරටත් විශාලනය කර ප්‍රතිබිම්භය තිරයට හෝ ඡායාරූප පටලයට ලබාදේ.

10B (i) රූපය

ඉලෙක්ට්‍රෝන කදම්බය සාම්පල තුළින් ගමන් කිරීමේදී එහි ඇති පරමාණු මගින් සමහර ඉලෙක්ට්‍රෝන නවතින අතර තවත් සමහරක් විශාල අපගමනයකට ලක්වේ. මේවා සාම්පලය තුළින් ගමන් නොකරයි. මේ නිසා තිරය මත එක් එක් ස්ථානයේ තෘප්තාව වෙනස් වේ. විශාල වශයෙන් අපගමනය ලක්වන ඉලෙක්ට්‍රෝන නතර කිරීම විවරය මගින් සිදුවන අතර එමගින් එකම තරංග ආයාමයක් ඇති කදම්බයක් ලබාගත හැක.

ඉලෙක්ට්‍රෝන අන්වීක්ෂ තුළ ඇත්තේ රික්තක ප්‍රදේශයකි. එබැවින් සාම්පලය වියළි තත්ත්වයෙන් තිබිය යුතුය. එබැවින් ප්‍රමාණවත් ලෙස ජීව පද්ධති නිවැරදිව නිරීක්ෂණය කිරීමට අපහසු වේ. තවද ඉලෙක්ට්‍රෝන, සාම්පලයේ වැදීම නිසා ඇතිවන තාපය මගින් ද සාම්පලය විනාශ විය හැක. මෙහි දක්වා ඇත්තේ සම්ප්‍රේෂණ ඉලෙක්ට්‍රෝන අන්වීක්ෂයකි. පරිලෝකන අන්වීක්ෂයේ දී ඉලෙක්ට්‍රෝන කදම්බය සාම්පලය හරහා විනිවිද නොයා එහි පෘෂ්ඨය හරහා යොමු කර ඉන් පරාවර්තනය වී එන ඉලෙක්ට්‍රෝන මගින් ප්‍රතිබිම්බයක් නිර්මාණය කරයි. එසේම පෘෂ්ඨයේ ත්‍රිමාණ රූපයක් ද ලබාගත හැක. තවද ජීව වස්තුවල 50 mm තරම් ගැඹුරක් නිරීක්ෂණය කළ හැක.

- අන්වීක්ෂයක විශාලක බලය මෙන්ම විභේදක බලය ද වැදගත් වන්නේ ඇයි?
- ඉලෙක්ට්‍රෝන අන්වීක්ෂයක පහත කොටස්වල ප්‍රයෝජන කෙටියෙන් සඳහන් කරන්න.
 - සූත්‍රිකාව සහ ඇන්තෝඩිය
 - සන්නිකාරක කාචය
 - අවනත් කාචය
 - ප්‍රක්ෂේප කාචය
- ඉලෙක්ට්‍රෝන අන්වීක්ෂයේ වර්ග දෙක නම්කර ඒවා අතර ප්‍රධාන වෙනස හඳුන්වා දෙන්න.
- සාම්පල් නිරීක්ෂණයේදී ඉලෙක්ට්‍රෝන අන්වීක්ෂයේ ඇති ගැටළු දෙකක් දෙන්න.
- රික්තකයකින් යුක්ත ඉලෙක්ට්‍රෝන අන්වීක්ෂයක උපරිම විභේදන බලය තරංග ආයාමයෙන් අඩක් බව පෙන්වන්න.

vi. අන්වීක්ෂයේ ඉලෙක්ට්‍රෝන ත්වරණය කරන විභව අන්තරය V නම්, එහි ඩිබ්‍රෝග්ලි තරංග ආයාමය λ සඳහා ප්‍රකාශනයක් ඉලෙක්ට්‍රෝනයක ස්කන්ධය m ආරෝපණය e ජ්‍යාමිතික නියතය h සහ V ඇසුරෙන් ලබා ගන්න.

(a) විභේදක බලය 0.01 nm තරම් ඉතා විශාල අගයක් ලබා ගැනීමට ඉලෙක්ට්‍රෝන ත්වරණය කළ යුතු විභව අන්තරය ගණනය කරන්න.

$$\text{ඉලෙක්ට්‍රෝනයක ආරෝපණය } e = 1.6 \times 10^{-19} \text{ C}$$

$$\text{ඉලෙක්ට්‍රෝනයක ස්කන්ධය } m = 9 \times 10^{-31} \text{ kg}$$

$$\text{ජ්‍යාමිතික නියතය } h = 6.4 \times 10^{-34} \text{ J s}$$

(b) ඉලෙක්ට්‍රෝන අන්වීක්ෂයක විභේදක බලය වෙනස් කළ හැක්කේ කෙසේ ද?

vii. පරිලෝකණ ඉලෙක්ට්‍රෝන අන්වීක්ෂය භාවිතයෙන් මිනිස් සමට 4 cm ගැඹුරින් ඇති ස්ථානයක් නිරීක්ෂණය කළ හැකිද? පිළිතුරු පහදන්න.

